

Naročnina
dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugo-
slaviji 80 Din, za
inozemstvo 100 D

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti-vrsta
mal oglaš po 150
in 2 D, večji oglaš
nad 45 mm višine
po Din 2:50, velik
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
g. Pri večjem q
naročilu popust
Izide ob 4 z jutraj
razen pondeljke in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, netrunkirana
pisma se ne sprejemajo - Uredništva
telefon št. 2050, upravnništva št. 2325

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekoval
račun: Ljubljana šte. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevski št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Naši oblastni skupščini.

Razmeroma dolgo je zborovala ljubljanska oblastna skupščina. Dočim je mogla marioška radi lojalnosti opozicije sprejeti predlogov in interpelacij, ki so jih vložili oblastni poslanci in ki predstavljajo nekak register vseh bolečin in potreb dežele. Prej kot vse to, se mora izvršiti prenos poslov iz državne uprave na samoupravo, je treba prehoditi križev pot iskanja denarnih virov in organizirati oblastne urade.

Kljub vsem pa lahko brez pretiravanja gotovimo, da slovenski oblastni skupščini v kviru možnosti najpopolnejše izvršujeta svoje dolžnosti in da jima ostale oblastne skupščine v državi niti v primerni razdalji ne more slediti. Radič v zagrebški oblasti igra logo hrvatskega kralja, govori po svoji nadi, delati pa ne zna. Predložil je par urédib, i ne spadajo v delokrog skupščine in če bi padale, niso brez sodelovanja državnih organov izvršljive. Jasno, da take uredbe niso mele prav nič večjega učinka kot resolucije aterekolki zasebne družbe. Ostale skupščine državi se niso povzpele niti do tega. Nekater nimajo še oblastnih odborov, proračuna rčetrtine oblastnih samouprav še nima, od-eiki sploh ne delajo.

To je žalostna posledica centralistične stave, zakona o samoupravah in centralističnega sistema, ki je v uničevanju samouprave amega sebe prekosil in je tako temeljito iz-odjedel vse možnosti ustvaritve samouprave, a je sedaj celo v tistih panogah ne more oži-iti, v katerih bi jo rad.

Da slovenski oblastni skupščini vendar ni v teh razmerah ohraniti svoj pomen, da moreta delati in se razvijati, je izključna za-luga sodelovanja SLS v vladi. Samo SLS iz-ved vseh parlamentarnih delegacij problem amouprav resno tretira in ga iskreno pod-ira. Samo njena zasluga je, da so se samo-prave mogle konstituirati in začele živeti, v-loveniji pa celo dobile premoženje in raz-irjen delokrog.

V teh razmerah torej pravimo, da smo z-lemom obeh slovenskih oblastnih skupščin abko zadovoljni. Poglejmo le nekatere značil-nosti, ki so se jasno izražale že dosedaj.

Predvsem se slovenski oblastni skupščini ne branita dela. Po poročilih iz južnih krajev ekatere oblastne skupščine sploh nočejo sli-ati o kakem stvarnem delokrogu oblastne amouprave in jim niti na misel ne pride, da-ji od države zahtevale zase kako delo. Dru-jače Slovenci. Naši skupščini in oblastna od-bora se pulita za čim širšo kompetenco in za-čim večje delo. Z odprtimi rokami prevzemata-je posle, ki jima jih državna uprava odstopa, i so z njimi združeni vsaj približno zadostni bhodki.

Druga značilna poteza v nastopu naših-veh samouprav je hotenje in stremljenje po-otni upravi in enotni vladi v združenji Slo-veniji. Vse, kar se je doslej upravljalo enotno i vso Slovenijo, naj ostane nedeljeno tudi v-odoče, in vse kar je mogoče še poenostaviti i zediniti, naj se združi. To je načelo, ki so- nekateri odborniki in poslanci SLS z raz-seljivo odločnostjo in odkritostjo proglasili-ot vodilo pri svojem delu. Razkopavanje slo-enskega premoženja in deljenje naših sil iz-olitično špekulativnih namenov, je eden naj-ujših grehov centralističnih strank v Slove-iji. Dokler bo SLS imela večino v obeh slo-enskih oblastnih skupščinah, toliko časa skup-ščini te delitve ne bosta podpirali, ampak sku-ali grehe centralizma odpravljati z dejansko-ovstavitvijo enotne uprave v Sloveniji.

Naši možje nosijo vso težo bremena v-beh samoupravah na svojih ramah. Njihova-elika zasluga je, da sta obe skupščini nasto-ili kot dostojni predstavnici naroda. Razpra-še se odklikujejo po svoji stvarnosti, nastopi-otrogem čuvanju vseh pravil parlamentarizma. ako bo pod vodstvom SLS oblastna skup-čina resnično torišče udejstvovanja ljudske-olje in udejstvovanja ljudskih potreb.

Notranje sta dobili skupščini — razen-lenarja — glavne predpogoje za delo: poslov-ik, proračun, uradniško pragmatiko, oblastni-lenarni zavod. To so štiri glavne točke pro-lega zasedanja. Iz objavljenih poročil o po-eku sej obl. skupščin je mogla javnost ustva-iti si že precej popolno sliko, kako si je SLS-udejstvovanje samouprave zamislila in v-ka-tem duhu ga bo vodila. Koristiti narodu je-laš vrhovni cilj. Tega ne utajaj nobena še tako-udobna demagogija v »Jutru«.

Sedaj po zasedanju sta oblastna odbora-asauta z delom. Ne mislimo tu na skoro 800

predlogov in interpelacij, ki so jih vložili oblastni poslanci in ki predstavljajo nekak register vseh bolečin in potreb dežele. Prej kot vse to, se mora izvršiti prenos poslov iz državne uprave na samoupravo, je treba prehoditi križev pot iskanja denarnih virov in organizirati oblastne urade.

Brez odločne podpore vlade in državne uprave se ti predpogoji za nadaljne delo samouprav ne morejo izvršiti. Slovenski narod, ki z živim zanimanjem spremlja delo svojih samouprav, pričakuje, da bo belgrajska vlada podprla idealno stremljenje in delo oblastnih skupščin v Sloveniji državi in narodu v blagor.

Marinković sprejel na daljši razgovor tuži ita-lijanskega poslanika. Oba obiska sta značilna in se smatra, da sta oba poslanika obvestila našega zunanega ministra o odgovoru Mus-solinija v London in o stališču, ki ga je po teh dogodkih zavzela angleška vlada.

Pariz, 2. maja. (Izv.) »Information« poroča, da imajo italijanske vojaške priprave na jugo-slovansko-italijanski meji samó ta namen, da bo Rim pri pogajanjih z Belgradom v jugoslo-vansko-italijanskem sporu tem lažje usiljeval svoje stališče. Pričakuje se, da bo Jugoslavija proti tem nakanam primerno nastopila.

Važna seja vlade pod predsedstvom kralja.

V OSPREDJU JE SPOR Z ITALIJO — VAŽNOST MALE ANTANTE — GLASOVI O PO-VABILU, NAJ VSTOPI V VLADO SLS — GOVORICE O NOVIH VOLITVAH.

Belgrad, 2. maja. (Izv.) Danes popoldne od pol 5 do 7 se je vršila v dvoru seja mini-strskega sveta pod predsedstvom Nj. V. kra-lja. Po seji so se ministri držali skrajno rez-ervirano in izjavljali, da na seji niso bili stor-jeni nobeni sklepi, ampak se je razpravljalo samo o resornih zadevah ter so podali svoja poročila predsednik vlade Velja Vukičević, zunanji minister Voja Marinković, vojni mini-ster Hadžić, minister za šume in rude Kosta Kumanudi ter minister za javna dela Šumen-ković. Seja se bo jutri nadaljevala.

Belgrad, 2. maja. (Izv.) O današnji seji ministrskega sveta smo izvedeli sledeče pod-robnosti: Predsednik vlade Velja Vukičević je podal obširno poročilo o stanju v državi sploh. Glasom njegovega poročila se je se-stava nove vlade vsepovsod simpatično spre-jela, povsod vlada red in mir in ljudstvo ve-ruje, da bo vlada izvrševala svoje dolžnosti po vseh zakonskih predpisih. Posamezni po-kreti proti vladi, ki so se ponekod pojavili, so brez značaja. Zunanji minister Voja Marink-ović je podal obširno poročilo o sedanjem stanju našega spora z Italijo in o predstoječi konferenci Malen antante. Njej se pripisuje posebna važnost z ozirom na zamotano zuna-njepolitično situacijo. Na njej se bodo raz-

pravljali važni problemi, o katerih se je vr-šila na seji daljša debata. Istotako so ostali ministri poročali o razpoloženju v svojih stran-kah po novi situaciji.

Belgrad, 2. maja. (Izv.) Povodom današ-nje seje ministrskega sveta pod predsedstvom Nj. V. kralja so se ponekod razširile verzije, da je v kratkem pričakovati spopolnitve se-danje vlade s tem, da se v vlado pokličejo predstavniki Slovencev in Hrvatov. Ta izpo-polnitve bi se imela izvršiti zato, ker se sma-traj, da je zunanjepolitičen položaj tak, da je nujno potrebna koncentracija vseh strank in vseh državotvornih elementov, da bi pri raz-pletanju spora z Italijo vlada imela tem mož-nejšo zaslobo v ljudstvu. Kar se tiče izpo-polnitve vlade po Slovincih, se bo ta izvršila samo na ta način, da se pozove SLS, da ime-nuje svoje delegate. Te verzije so se že pre-je nekaj časa razširjale, danes pa so jih potrdili tudi dobro informirani krogi.

Belgrad, 2. maja. (Izv.) Nekateri vladni krogi so danes razširili vest, da se 15. t. m. podpiše ukaz, da se narodna skupščina raz-pusti in razpišejo nove volitve, ki bi bile av-gusta tega leta. Potrdila o tej verziji je težko dobiti in jo registriamo samo kot kronisti.

Rezervirano stališče bolgarske vlade napram balkanski zvezi.

Belgrad, 2. maja. (Izv.) Današnje »Novo-štic« priobčujejo na uvodnem mestu intervju g. Miciča s predsednikom bolgarske vlade Ljapčevim. Na vprašanje o balkanskem Locarnu je odgovoril sledeče: »Za to vpraša-nje nimamo iniciative. Smatram, da je pri da-našnjem položaju pogrešno govoriti o balkan-skem Locarnu, ker je to zadeva cele Evrope. Vendar pa ne izključujem posameznih zvez, ki bi mogle ojačiti mir na Balkanu.« — »Ka-ko je vaše mišljenje, gospod predsednik, o geslu »Balkan balkanskim narodom!«? — »Jaz mislim, da Balkanu ne preti nobena ne-varnost in ne računam s tem, da bi bilo komu mogoče napraviti poizkus, ki bi ogrožal inte-rese Balkana. Iz preteklosti se vidi, da so in-teresi vseh evropskih držav bili obenem ga-rancija za neodvisnost balkanskih narodov.«

— »Kaj mislite, gospod predsednik, o jugo-slovansko-bolgarski federaciji?« — »To vpra-šanje se ne rešuje samo po naših željah, ker so na tem interesirani vsi narodi v Evropi. Balkanski narodij naj dajo ravnopravnost vsem svojim državljanom, naj se sami uvažujejo med seboj in naj skušajo učvrstiti svoje go-spodarske in kulturne odnošaje. Vse drugo, namreč pod kakšno formo bo prišlo do tega, da živimo v dobrem sosedstvu, je manjšega pomena. Glavno je, da se z vsemi silami bo-rimo za svoj kulturni in gospodarski obstoj. Ne morem vam dovolj izraziti svoje velike ža-losti, ker se nič ne dela na tem, da se zruši kitajski zid, ki obstoja med Bolgarijo in Ju-goslavijo; to se seveda ne nanaša na narode, marveč na državne odnošaje.«

Zunanjepolitični položaj jasnejši.

MALA ANTANTA TRDNA, BALKANSKI NARODI V OBRAMBI NA ZUNAJ SOLIDARNI.

Belgrad, 2. maja. V zadnjih dneh se je začel zunanjepolitični položaj jasnit v tem pravcu, da se Italiji ni posrečil udarec proti Mail antanti in da med balkanskimi narodi zmagaue misel solidarnosti v obrambi neod-visnosti Balkana. V tem pogledu so posebno važne izjave roumskega zunanjega ministra Mitileneja, ki jih je podal poročevalcu »Vremena« (ki jih priobčujemo na drugem mestu) kakor tudi sedaj popolnoma ugotov-ljeno dejstvo, da je Bolgarija odbila vse itali-janske ponudbe na račun Jugoslavije. Musso-lini je bil ponudil Bolgariji za dobrohotno nevtralnost v slučaju oboroženega konflikta z Jugoslavijo dele Macedonije, a če bi sklenila zvezo z Italijo in se udeležila vojne, tudi ostali del Dobrudže in jamstvo za bolgarsko premoč na Balkanu. Bolgarija je te ponudbe odločno odklonila in bolgarski zunanji mini-ster Burov je to podkrepil v javnosti z zna-nimi izjavami roumskim časnikarjem o pra-voslavni veliki noči. (Burov je izjavil, da va-ruje Bolgarija strogo nevtralnost in da se no-če okoristiti na neprilikah svojih sosedov.)

Važna so poročila o pogajanjih v Angori, ki se vzdržujejo. Iz nedavnih izjav grškega zunanjega ministra je znano, da tudi Grčija želi nasloniti svojo zunanjo politiko na Bal-kan.

Značilen je današnji uvodnik belgrajske

»Politike«, ki piše: »V interesu Evrope same je, da se prilagodi novemu času, da se ame-rikanizira, ako želi, da se mladi narodi ne okrenejo proti Ameriki ali Vzhodu. Vedeti mora, da mi Balkanci hranimo v srcu svetli Wilsonov spomin in njegove ideje. V tem je naša moč. Veselile naj ne poizkušajo, da se medsebojno poravnajo na naš račun. Preva-rile se bodo, ako svoje načrte snujejo na nek-danji neslogi balkanskih narodov, ker smo spoznali, da smo se tem sami sebi škodili. V obrambi Balkana bomo vsi enodušni. Ne za-padu ne vzhodu ne bomo več dovolili, da bi šel s kakoršnimkoli »Drangom« preko nas.

Belgrad, 2. maja. V soboto je obiskal zuna-nje ministristvo angleški poslanik Cunard, nato pa nemški poslanik Olshausen. Obiska se smatrata kot informativnega značaja. Veselile pričakujejo koraka našega rimskega poslanika pri Mussoliniju, da mu pojasni stališče na-še vlade glede Mussolinijeve zadnje izjave. Kakor se zdi, ni pričakovati hitrega razvoja dogodkov. Mussolini želi po vsej priliki pridobi-ti časa. Kar se tiče apelacije na Društvo na-rodov, se želi temu izogniti do skrajne možno-sti tudi naš zunanji minister.

Belgrad, 2. maja. (Izv.) Danes dopoldne je tukajšnji angleški poslanik obiskal zuna-njega ministra Voja Marinkoviča ter se pri-njem delj časa zadržal. Takoj nato je Voja

PRED VAŽNO SEJO FINANČNEGA ODBORA

Belgrad, 2. maja. (Izv.) Predsednik fi-nančnega odbora Radonjić se bo s finančnim ministrom dogovoril o sklicanju seje finanč-nega odbora. Ta seja bi se morala sklicati še-tekem tega tedna ali najpozneje prihodnji po-nedeljek. Na tej seji se bo razpravljalo: 1. odo-britev kreditov za javna dela iz dolarskega posojila, 2. odobritev kreditov za ministrstvo za šume in rude iz 7 odstotnega investicijskega posojila, 3. odobritev kreditov za dovršitev zgradbe narodnega gledališča v Skoplju. Ta zgradba se že zida precej časa in je potrebnih še 3 in pol milijona dinarjev, 4. razprava o poročilu železniškega ministrstva glede pod-ržavljenia nekaterih rudnikov, 5. razprava o tehnični ureditvi sestave proračuna; to vpra-šanje se smatra kot važno in nujno, ker je po-trebno, da se že novi proračun prične izdelo-vati na podlagi nove uredbe.

ANKETA O ZADEVI POLJEDELSKIH KREDITOV.

Belgrad, 2. maja. (Izv.) Včeraj popoldne se je v domu Zadrudne zveze vršila anketa glede cenenih poljedelskih kreditov. Prisostvovali so delegati vseh zvez. V imenu Slo-venije se je ankete udeležil poslanec Ivan Vesenj ak.

ZAKONODAJNI ODBOR.

Belgrad, 2. maja. (Izv.) Za danes je bila sklicana seja zakonodajnega odbora. Ker pa ni bilo poslancev vladne večine, so jih iskali po celem mestu in se je seja pričela šele ob 5 popoldne. Večina je sprejela načrt kazenskega zakonika do § 335 skoro brez spremem-be. Popravljala se je tupatam le stilizacija. Rezerviral se je na predlog posluea dra. Hod-žarja in dr. Budisavljeviča § 292, kj govori o razžaljenju časti, ker je nejasen. Sicer pa se vladna večina sploh ne ozira na predloge in se ne udeležuje debate. Prihodnja seja bo jutri.

VPRAŠANJE DNEVNIC ZA NARODNE POSLANCE.

Belgrad, 2. maja. (Izv.) Danes dopoldne je predsedništvo radikalnega kluba poslalo na predsedništvo narodne skupščine vlogo, v ka-terih se zahteva, da se izplačajo narodnim pos-lancem dnevnice tudi za časa skupščinskih počitnic. Tudi vsi drugi klubi so tekom da-našnjega dneva poslali slično vlogo na pred-sedništvo narodne skupščine, edino Jugoslo-vanski klub tega ni storil.

SLAVNOST V ČAST ČESKOSLOVAŠKEMU POSLANIKU ŠEBI.

Belgrad, 2. maja. (Izv.) Včeraj dopoldne se je na češkoslovaškem poslanstvu vršila in-timna in prisrčna svečanost. G. Š e b a, posla-nik češke republike, je postal član prestolice naše države. Med gosti so bili poleg belgraj-skega župana Kumanudija tudi minister zu-nanjih zadev Voja Marinković ter večje števi-lo poslancev in mestnih odbornikov. Župan dr. Kumanudi je imel krašji nagovor in je na-glasil velike zasluge g. poslanika Šebe, ki je napel vse svoje sile, da pride med obema slo-vanskima državama do čim boljsegá razmerja. Poslanik Šeba se je za veliko čast zahvalil in ponovno naglasil potrebo sodelovanja Belgra-da, Prage in Bukarešte, kj so stebri miru v srednji Evropi.

ARETIRAN ČASNIKAR.

Belgrad, 2. maja. (Izv.) Danes je policija aretirala urednika belgrajskih »Novosti« g. Keršovanija, ki je bil svoječasno radi člankov v »Novostih« obojen na 18 mesecev.

PROTI STRAJKOM NA ANGLESKEM.

London, 2. maja. (Izv.) V drugem branju je bil sprejet v parlamentu zakon glede strokov-nih društev, ki določa:

1. Generalni štrajk je protipostaven.
2. Nihče se ne sme siliti, da plača kak prispevek političnim strankam, razen če sam hoče.
3. Kdor služi državi, se mora brezpogojno držati prisežene zvestobe v vsakem slučaju.

Praznovanje 1. maja.

LJUBLJANA.

Ljubljanski kršč. socialisti so proslavili 1. majnik ob lepi udeležbi na zborovanju v Ljudskem domu. Dr. Gosar je izjavil, da smo z marksističnimi socialisti edini v tem, da je treba podreti krivični kapitalistični družabni red. Mi kršč. socialisti nismo ekskluzivni in zato sodelujemo z ostalimi stanovni in imamo večji smisel za potrebe sedanosti, dočim marksisti predvsem podirajo družabni red in ne gledajo na bodočnost. Zato smo tudi vstopili v vlado in rešili, kar se je v tako kratkem času storiti dalo. Našli smo žalibog proračun že sestavljen in smo bili prisiljeni poslužiti se amandementov, ker rednim parlamentarnim potopni ni bilo mogoče kaj doseči. Ker so večinoma vse socialne politične zadeve, katerih financiranje sloni na proračunu, vedno v nevarnosti, da se krediti za nje mehanično črtajo, smo postavili invalidska sodišča, posredovanje dela, kredite za zgradbo delavskih stanovanj, izseljeniško službo itd. na od proračuna neodvisno podlago na ta način, da smo te ustanove sklenili financirati iz tozadevnih fondov, ki leže v Hipotekarni banki v Belgradu in so v stalni nevarnosti, da bodo za delavske potrebe izgubljeni! Pripravili smo tudi smernice za reorganizacijo delavskega zavarovanja, ki radi skupne blagajne bolniškega in nezgodnega zavarovanja povzročajo, da se na pr. okoli 140 milijonov dinarjev od podjetnikov ni izterjalo; tudi smo v amandementih položili temelj za decentralizacijo zavarovanja. Z znižanjem dohodnine in drugimi davčnimi olajšavami pa smo skušali prinesiti novega gibanja v gospodarsko življenje in tako ustvariti boljše prilike za zaposlitev delavstva. Edino z delom in samozavestjo se da pozitivno ustvarjati, zato naj 1. maj dvigne našo delavsko samozavest.

Dr. Stanovnik se je v svojem govoru spominjal naših pokojnih kršč. socialističnih borcev, Kreka, Moškerca in pokojnega ljudskega župana Periča. Zastopniki kršč. socialistov smo šli zato v gerentski svet ljubljanskega občinskega sveta. Dr. Stanovnik je zaključil svoj govor s pozivom na vlado, da nemudoma razpiše občinske volitve v ljubljanski občinski svet in po dolgih letih vrne našemu mestu avtonomijo.

Tov. Jeraj se je spominjal velikega pomena delavk, ki so ga imele že v prvih časih kršč. soc. organizacije in jih pozval, da se tudi danes bore v naši delavski organizaciji za svoje pravice.

Tov. Vovko je še povabil delavstvo na popoldansko zabavo na Viču, nakar je predsednik Rutar zaključil zborovanje.

JESENICE.

Krščansko delavstvo z Jesenic in okolice je tudi letos dostojno praznovalo svoj delavski praznik. Na predvečer je bila v društvenem domu delavska akademija, pri kateri je posebno ugajalo drugo dejanje »Hlapcev«. Kmalu po četrti uri prvomajskega jutra je kot prva izmed treh jeseniških godb zaigrala po jeseniških ulicah godba kat. del. društva. Ob tričetrt na 8 je godba odkorakala k sv. maši na Savo. Ker je bil katerikoli sprevid na ta dan od oblasti zabranjen, so se krščanski socialisti ukazali pokorili ter odšli vsak sam v cerkev. Pri sveti maši je imel g. Krašna lep, dnevu primeren cerkven govor. Po maši se je kmalu pričelo slavnostno majsko zborovanje, katero je otvoril tovariš Pukiš ter podal besedo F. Terseglavu, ki je topot zopet potegnil nase napeto zanimanje slehernega poslušalca, razkrivajoč vse napačne postavke marksizma. Globoko prepričani o edini možnosti na podlagi krščanskega socializma, smo se v najlepšem prvomajškem razpoloženju razšli.

TRBOVLJE.

Proslava 1. maja se je izvršila brez vsakega incidenta. Za vsak slučaj je bilo orož-

ništvo pomnoženo in je patroliralo po cesti in kolonijah. Ob svitu dneva je napravila rudniška godba budnico. Krščansko socialistično delavstvo, organizirano v Strokovni zvezi rudarjev, je imelo ob 8. uri sv. mašo, ob 9. uri pa v Društvenem domu shod, na katerega bi bil moral priti državni poslanec g. dr. Hodžar, a je bil zadržan v Belgradu. Na shodu sta govorila rudarja Keše Stanko in Renko Miha. Udeležba je bila izredno velika in je pokazala, kako krščansko-socialna misel med delavstvom napreduje. V Društveni dom je prišel sam g. okrajni glavar Pinkava. Popoldne je prigradil Dramatični odsek Prosvetnega društva v Društvenem domu igro »Anarhist, ki je lepo izpadla; po igri so imeli domačo zabavo.

CELJE.

Ob sedmih so se krščanski socialisti udeležili v opatijski cerkvi sv. maše, med katero je ubrano prepeval cerkveni zbor župne cerkve. Mladina je v lepem številu pokleknila k obhajilni mizi in tako javno povedala, da ji je življenje in moč iz vere in po veri. Ob devetih se je zbrala lepa četa krščanskih socialistov v vrtni dvorani hotela »Beli vol« k slavnostnemu zborovanju, ki ga je z zanosom vodil tov. Kranjc. Prvomajski govor je govoril tov. Peršuh, ki je v jedrnatih stavkih orisal pomen 1. maja za krščanske socialiste, tolmačil razlike, ki nas ločijo od rdečih socialistov in pozival k ljubezni do krščansko-socialistične strokovne in prosvetne organizacije in k podpori »Pravice«. Zborovanje je zelo lepo uspelo.

LASKO — HUDA JAMA.

Majniški izlet, ki ga je priredila Strok. zveza rudarjev v Govce in zborovanje, je nad vse pričakovanje lepo uspelo. Zbralo se je na strmem hribu nad 180 rudarjev, katerim je govoril g. dr. Godnič tako navdušeno, da so govorili udeleženci: Tega ne pozabim nikoli in tudi ne zapustim organizacije, ki ima tako lepa načela in program, naj pride karkoli. Vse moramo pripeljati k nam.

MEZIŠKA DOLINA.

Gotovo lahko štejemo prvomajsko zborovanje meziškega delavstva, ki se je zbralo na zborovanje krščanskih socialistov na Poljani, med najlepše uspehe. Po sv. maši, katero je daroval preč. g. župnik iz Mežice, so množice delavstva, ki so došle iz Prevalj, Mežice, Črne in Guštajna napolnile obširen vrt gostilne na Poljani. Razpoloženje je bilo praznično navdušeno. Shod je otvoril in vodil oblastni poslanec in odbornik tov. Kučgovnik. Glavni tajnik JSZ tov. Gajšek je govoril o potrebi močne kršč. socialistične strokovne organizacije v meziški dolini, ker materialistični socializem je tu skrahiral. Kljub temu, da je bilo na zboru navzočih veliko število delavcev, ki jih do sedaj med nami nismo videli, so zborovalci soglasno in navdušeno odobraval izvajanje govornika, ki je pozval vse delavce v Jug. strok. zvezo. Govoril je še tov. Kučgovnik, ki je žel enako veliko odobravanje. Po shodu so se zbrali zastopniki delavstva iz vseh krajev meziške doline na sestanek, na katerem je bil izdelan točen načrt za naše bodoče delo. Meziška dolina vstaja in bo kmalu vstala izpod rdečega terora. Živeli novi borci v vrstah krščanskih socialistov!

* * *

Tudi v ostalih večjih krajih naše domovine je krščansko socialistično delavstvo zelo dostojno in v velikem številu — tako n. pr. v Trzinu, kjer je bila ogromna udeležba in so krščanski socialisti vse obvladali — praznovali praznik dela.

KRVAV 1. MAJ NA POLJSKEM.

v Varšava, 2. maja. (Izv.) V Brest Litovsku je prišlo pri proslavi 1. maja do spopadov med policijo in komunisti, katerim je bil obhod na ulici prepovedan. Ko so nekaj oseb aretirali, so jih hotele množice oprostiti. Pri tem je policija začela streljati in so bile ubite 3 osebe, 3 pa težko ranjene.

delavec še nasedati opojnim vabam gospodov samostojnih demokratov, ki so vendar proti delavstvu izvajali najhujši teror, ko so bili na oblasti, in katerih vse socialno delo obstoja le v davku na ročno delo.

△ Klerikalizem ne more biti nosilec socialnega napredka, tako vzklika »Jutro« in hoče utajiti nekaj, kar ves prosvetljen svet priznava, namreč da je socialni napredek ustvarila krščanska socialna ideja. Tisti, ki je ta socialni napredek vedno najbolj oviral, pa je bil kapitalistični in protisocialni liberalizem, čegar dično glasilo je tudi »Jutro«.

Odstop dr. Krstelja.

Poslanec, bivši minister dr. Krstelj, ki v Davidovičevi stranki zastopa Dalmacijo, je izstopil iz glavnega odbora stranke in je za vzrok svojega izstopa navedel dejstvo, da je bila osnovana Vukičevićeva vlada brez znana glavnega odbora demokratske stranke in ker je vlada krenila v smer plemenskega (srbskega) separatizma.

Dr. Krstelj obsoja dejstvo, da v vladi ni

nobenega Hrvata in obsoja nelojalno postopanje napram Slovincem.

Sam zase izjavlja dr. Krstelj, da je že davno odklonil vsako mesto v vladi, zato ga niso vodili osebni motivi.

Ta izjava dr. Krstelja, ki je prvi podpredsednik demokratske stranke, je pred vsem v stranki sami napravila velik vtis. Poročajo, da bo Ljuba Davidovič skušal pomiriti dr. Krstelja. Davidovič je o Krsteljevem pismu izjavil: Demokratska stranka ima sedaj pred očmi višje cilje. Mi hočemo, da se že enkrat izvedejo svobodne volitve, in da se že enkrat vpovstavi parlamentarna oblika vladanja. Če pri tem ne bo šlo vse tako, kakor bi se želelo, to še ne sme biti razlog zato, da posamezniki izstopajo, kajti sicer bi ne bilo nikjer nobenih organizacij.

Vsekakor je dr. Krsteljeva izjava jasen dokaz nerazpoloženja gotovega dela demokratov proti sedanji vladi.

Bogokletstvo.

Maribor, 1. maja 1927.

Marsikaj se je že zgodilo v Mariboru, kar je graje vredno, pa smo molčali. Marsikaj so mariborski listi že pisali, kar je vse mesto obsojalo, pa se jim je prizanašalo. Zadnji čas pa socialistični list »Volksstimme« prinaša članke in sestavke, katere moramo javno zavrniti, da tako opozorimo mariborsko javnost na demoralizujoče delo mariborskih socialistov.

Ne bomo se dotaknili člankov, kjer se je javno zagovarjala nujnost umetnega splava, niti ne zlobnih hujskarij v zadevi cerkvenih pokopališč, ali o pozivljanju, naj se cerkev sv. Jožefa v Studenčih namesto popravi, raje kar zapre, ali o številnih napadih na duhovnike. Vse to je pač že običajno hujskanje, ki ga ni treba več zavračati. Žalibog, da moramo danes z vso odločnostjo obsoditi najhujši in do zdaj najbolj besen protiverski izbruh tega lista, ki je priobčil v svoji slavnostni številki za 1. maj nečuvna bogokletstva.

V članku »die Religion als Sitteverderberin«, izpod peresa Robert Schabhielta, zavrača ta list različne dogme naše vere kot zgolj izmišljotino teologov in kot največje neumnosti. Končon pa naravnost Boga samega obkłada z izrazi, s katerimi mu očita najgršše zločine kot uboj, prešuštvo, tiranstvo, goljufijo itd. S posebno zlobo se norčuje iz Marije in njenega razmerja do Boga pri Kristusove-mu uveločenju.

Mi pravimo k temu samo to: **Konec mora biti temu protiverskemu bogokletnemu pisanju, konec temu javnemu sramotjenju našega Najsvetejšega! Ker se sami ne bodo izpametovali, je potrebno, da jih drugi.**

Zoper tako pisanje naj državna oblast uporabi vsa razpoložljiva sredstva ter naj z eksemplarčnim postopanjem ustavi nadaljevanje takega bogokletnega pisanja. Državna oblast je dolžna čuvati naša verska čuvstva, ki jih nihče na tak način žaliti ne sme, če sam veruje ali ne. Cerkevna oblast pa naj javno prepove čitanje tega lista vernikom. Dasi bi vsak katoličan moral že sam vedeti, da takega lista ne sme imeti v hiši, je vendar potrebno, da se to javno z merodajnega mesta poudari. Katoličani sami pa naj opozore svoje znanke, ki morda v svoji dobri veri zaupajo socialističnim voditeljem, pa imajo v svoji hiši ta list, da ga vendar opuste in ne naročajo več. Tu ne more in ne sme biti nobene popustljivosti, ki bi sicer zakrivala ali celo omalovaževala tako bogokletno početje.

Končno pa javno pozivamo socialiste, ki se še priznavajo kot katoličani, kako morejo še odobravati tako bogokletno pisanje svojega glasila? Med socialisti imamo tudi profesorje in učitelje, torej vzgojitelje naše mladine. Med temi socialisti imamo še dosti poštenih in vernih mož, ki le v svojem razrednobojnem razpoloženju sledijo socialistični demagogiji, ko jim med tem zastruplja njihovo lastno glasilo vsako versko čuvstvanje pri njih kot v njihovih družinah. Naj vendar izpregledajo, da marksizem roko v roki s kapitalizmom hoče uničiti v človeku vsako versko zavest, samo da more kovati iz duševno ubožanega delavca svoj gnoten ali političen kapital.

Čas je, da na vseh mestih, kamor se postavlja rdeč prapor bogokletstva, postavimo znamenje pravega socializma — križ, s katerega sije rešitev socialnih vprašanj, Ljubezen. Čas je in ni več odlagati!

Predlogi oblastnih poslancev.

Predlog posl. dr. Česnika in tovarišev glede uvrstitve občinske ceste Zalag—Česka vas med okr. ceste.

Predlog posl. dr. Česnika in tovarišev glede znižanja klanca na okrajni cesti med Dolenjo in Gorenjo Stražo.

Predlog posl. dr. Česnika in tovarišev glede dograditve ceste Tihoboj—Sv. Križ.

Predlog posl. dr. Česnika in tovarišev glede uvrstitve občinske ceste kolodvor Mirna peč—Dolenja vas—Hrastje—Poljane med okrajne ceste.

Predlog posl. dr. Česnika in tovarišev glede preložitve deželne ceste pri Čermošnjicah v občini Smehi—Stopiče.

Predlog posl. dr. Česnika in tovarišev glede znižanja klanca na deželni cesti pri vasi Ločna pri Novem mestu.

Predlog posl. dr. Česnika in tovarišev glede poprave okrajne ceste Brljiin—Prečana.

Posl. Jan, Lavtičar, Arnez in tovariši so v žili predloge glede poplave mostu v Globokem glede podpore Mihi Stroju iz Grabčev v občini Gorje vsled škode po poplavi; glede podpore Iva Komarjevi iz Gorij vsled škode po poplavi; glede podpore Jakobu Prešernu iz Radovne št. 11, ruš. škode po poplavi; glede podpore Rozaliji Kozelj iz Grabčev, občina Gorje, ruš. škode po poplavi; glede podpore Mlekarski zadrugi v Podhomu, občina Gorje; glede regulacije Save v radovljiškem okraju; glede zgradbo hudournika Bohinjski Bela; glede regulacije Radovne v občini Gorje; glede poplave mostu čez Savo na Javorniku; glede sprejema občinske ceste Dobrova—Kočna med deželne ceste druge vrste; glede vodovoda v Bohinjski Beli; glede naprave vodovoda Leše—Palovč; glede naprave vodovoda v občini Breznici; glede naprave vodovoda v Peraičih, občina Leše; glede sprejema občinske ceste Brezje—Peraiča—Laz med deželne ceste druge vrste; glede sprejema občinske ceste Krnica—Radovna do Mojstrane; deželne ceste druge vrste; glede sprejema deželne ceste druge vrste; Bled—Bohinjska Bistrica—Bohinjsko jezero med državnih cest; glede sprejema občinske ceste Zasip—Podhom—Spodnja Gorje med deželne ceste druge vrste; glede sprejema občinske ceste Spodnja Gorje—Bled med deželne ceste druge vrste; glede naprave nove ceste Bohinjska Bela—Gorjuše—Koprivnik—Jereka; glede sprejema občinske ceste Ribno—Selo med deželne ceste druge vrste; glede sprejema občinskega mostu čez Piškovce, ki veže občini Gorje in Breznico med deželne objekte druge vrste; glede poplave za občinski most v Srednji vasi v Bohinjskem posredovanju pri šumarski upravi radi brežpladnega oddajanja lesa revnim posestnikom; glede ustanovitve mlekarke šole v Škofji Loki; glede podpore občini Gorje vsled poplave; glede dodelitve pašne po eraričnih gozdih v radovljiškem okraju; glede podpore za premovalje bikov v radovljiškem okraju; glede podpore živinorejskim in drugim Gorje in Bohinjska Bela; glede podpore mlekarški zadrugi na Bohinjski Beli; glede preložitve ceste Lesce—Bled; glede razširjenja električnega omrežja na vasi Bohinjska Bela, Ribarič, Bodišče, Koritno, Bitnje, Lazi in od vasi Begun proti Lešam; glede podaljšanja električnega omrežja Dovje—Mojstrana; glede sprejema občinskega mostu, ki veže vasi Kupljenik—Bohinjska Bela; Bohinjsko Savo med deželne objekte druge vrste.

Predlog poslancev Križnika in tovarišev glede podpore gospodinskemu tečaju v Trbovljah.

Predlog poslancev Peveca in tovarišev glede naprave moderne občinske ceste Sela pri Šumbarju do kolodvora Radohova vas.

Predlog poslancev Erjavca in tovarišev: prispevek 20.000 dinarjev cesti Temenica—Brest za pospešitev zgradbe občinske ceste Višnja gora—Kriška vas; glede cestne zveze Višnja gora—Polje za prispevek k zgradbi gorske ceste Metnaj—Dobče; glede zgradbe občinske ceste Koren Veliki Pece; glede naprave mosta čez reko Krko na Krki; glede preložitve klanca pri »Spančuk« na deželni cesti prve vrste Pluska—Litija.

Predlogi posl. Tomazina in tovarišev: v zvezi z devet gradnje železnice Brežice—Novo mesto; v zvezi z devet okrajne ceste Krško—Brod—Križa; v zvezi z občinske ceste Leskovec—Senuše—Ardra; v zvezi z podporo gasilnemu društvu v Cerkljah ob Krki.

Predlogi poslancev Nemanija in tovarišev: zadevi vzpostavitve napajališča v vaseh Grabrova, Lokvica, obč. Lokvica, in Drašiči, okraj Črnomelj; v zadevi preskrbe vode v vaseh občine Vinica.

Predlog poslancev Strnada in tovarišev: glede podpore za napravo vaške luže v vasi Zagorica.

Predlog poslancev Jana in tovarišev zaradi podaljšanja vodovoda Srednja vas—Studor, Stara Fžina.

Predloga poslancev Novaka, Pozniča, Mazov in tovarišev: glede podpore k preložitvi ceste Črna—Gojzd in radi regulacije Kamniške Bistrice.

Predlogi poslancev Umnika in tovarišev: zadevi preureditve vaškega pašnika za vas Naki v zvezi z novega vodovoda za občino Velesovo; zadevi ustanovitve nove obrtne nadaljevalne šole za zimsko sezono v vasi Cerklje na Gorenjskem; v zadevi naprave vodovoda v občini Cerklje na Gorenjskem.

Predloga poslancev Peveca in tovarišev: glede osušitve travnikov vasi Skovec, Podboršt, Iglje, Mrzla luža, Kamni potok, občina Velika Loka in zadevi podpore za napravo karnice v občini Šešumbersk.

Predlog poslancev Deželaka zaradi podržavljanja okrajne ceste Celje, Laško, Rimske Toplice, Zidani most.

Jugoslavija in zapadni sosedi.

Berlin, 2. maja. »Kölnische Volkszeitung« ugotavlja, da na merodajnih mestih v Berlinu doslej od jugoslovanske strani še niso prejeli ponudbe za razsodiščno pogodbo. Znano je, da se imajo začeti tostvarna pogajanja prvih dneh maja.

»Germania« objavlja poročilo svojega dnevnega dopisnika glede italijanskih spletnih na Balkanu. Poročilo se med drugim ozira na vesti, po katerih naj bi bila Italija ponudila Avstriji koncesije na Južnem Tirolskem pr. temu, da Avstrija v slučaju vojne dovoli italijanskim četam prehod v Dravsko dolino. Poročilo ugotavlja, da na avstrijskih merodajnih mestih o taki ponudbi ničesar ne vedo, na pa nadaljuje: »Ne pečamo se z vprašanjem, ali je italijanski generalni štab dejansko pripravil vojni načrt, ki predvideva kršitev avstrijske nevtralnosti; na vsak način bi Italija s tem svojim moralnim interesom kar najslabše služila, ker smo v Avstriji prepričani, da bi tako postopanje izzvalo obsodbo vsega sveta, ki hrepeni po miru. Glede senzacionalne kompenzacije se držimo v Avstriji načela: meo Danaos et dona ferentes!«

BRIANDOVA ZAHVALA MARINKOVIČU.

Belgrad, 2. maja. Na častitko našega znanega ministra dr. Marinkoviča o priložnosti političnega jubileja je odgovoril Briand. Čustva, ki ste jih blagovolili izraziti imenu vlade in svojem osebnem, so zame dragocen zalog zaupanja, ki ga vliva jugoslovanski narodu miroljubno delo Francije svetu. Smatram za veliko čast osebne simpatije, ki so se v vaši deželi meni naspram vedno izkazovale; te simpatije me ohrabrujejo za nadaljevanje tega dela. Prosim Vas sprejmite Vi in vlada izraz moje najiskrene hvaležnosti.

Beleške

△ »Mariborski Večernik Jutra«. Kaj je to? To je list, ki je — kakor je naznanilo nedeljsko »Jutro«, — začel izhajati v Mariboru mesto »Tabora«. Ime tega lista, ki bo izhajal vsak dan popoldne, je vsekakor dovolj komično, in je zato verjetno, da bo to kak šaljiv list.

△ Za prvi maj »Jutro« v svoj uvodnik razun par votlih fraz o socialnem problemu, ki samo kažejo, kako je »Jutro« ta problem v resnici tuj, ni vedelo uplesti drugega kakor prav deplasiran napad na SLS in klerikalizem in zapisati, »da je velik del slovenskih delavcev nasedel opojnim vabam SLS.« — Da je velik del slovenskega delavstva v taboru SLS, to je povsem naravno, ker je SLS bila prva, ki je na Slovenskem začela s socialnim delom, ki je delavstvo organizirala in se za delavca in njegove pravice borila. SLS ima pokazati toliko pozitivnega socialnega dela, da ga je nekoč pohvalil celo hrvatski socialistični voditelj in rekel, da se treba iti učiti »h klerikalcem«. Ampak temu se ni dovolj prečuditi, kako more sploh kakšen slovenski

Kaj se godi doma

Prvo slovensko romanje na Velehrad

od 12. do 18. avgusta 1927

Je med obitnostvom zbudilo veliko zanimanja, ker bo udeležencem nudilo izredno ugodno priložnost, da si ogledajo najlepše slovaške in češke kraje ter stopijo v stik z bratskim češkim in slovaškim katoliškim ljudstvom. To romanje je velike važnosti za vero in izobrazbo našega ljudstva. Na to posebno opozarjamo naše verske in prosvetne organizacije.

Po dogovoru s češkim Apostolstvom sv. Cirila in Metoda se je določil naslednji program: 12. avgusta popoldne odhod iz Ljubljane, zvečer odhod iz Maribora. — 13. avgusta zjutraj prihod na Dunaj; ogledovanje mesta. Okoli štirih popoldne odhod v Bratislavo, slovaško prestolnico. — 14. avgusta (nedelja) služba božja v Bratislavi. Okoli devete ure odhod iz Bratislave, vožnja skozi najlepše slovaške kraje do velehradske postaje Uhersko Hradišče. Okoli šeste ure popoldne prihod na Velehrad. Pozdravi, večernice; priložnost za spoved. — 15. avgusta slovesna služba božja, slavnosti na Velehradu; popoldne odhod v Prago. — 16. in 17. avgusta ogledovanje Prage; vmes izlet v Staro Boleslavo, slavno češko božjo pot. — 18. avgusta prihod v domovino. — Cene: II. razred 1300 Din; III. razred 900 Din. V tem je vračunjena vožnja, hrana in prenočišča. Prijaviti se je treba čim prej, najkasneje pa do konca maja in sicer za ljubljansko škofijo na: Odbor za romanje na Velehrad, Ljubljana, Rožna ulica 11, za lavantinsko škofijo pa na: Odbor za romanje na Velehrad, Maribor, Glavni trg 7. — Vsak prijavljenec dobi začasni program in položnice, da takoj po prijavi plača prvi obrok.

Zadnja pot narodnega borca g. župnika Antona Gabrona.

Tiho, skromno brez slovesa si odšel od nas. Širok Slovenije — da Jugoslavije — znan in priljubljen, si bil zadnje dni svojega življenja skoro pozabljen. Umrli si tiho, mirno ponoči. Za Tvojo zadnjo zemeljsko pot smo zvedeli le najozbiljnejši znanci. Prvega maja ob pol dveh popoldne smo Te spremljali sicer v skromnem številu — toda vendarle častno. Tvoj poslednji sprevod je vodil vsuč. prof. dr. Rožman z asistenco prof. dr. Senčarja in kaplana Torkarja. Za Tvojo rakvijo je stopal g. dr. Janko Brejc, bivši deželni predsednik in voditelj koroških Slovencev, ki Te je opevanje zastopal in branil brezplačno, ko so Te preganjali Tvoji hudi narodni nasprotniki. Za krsto je stopal ravnatelj g. Špicar, rojak skočidolski, ki si ga učil in napravil za zavednega koroškega rodoljuba.

Tudi Tvoj pobratim in mecen, ki Te ni nikdar zapustil v Tvojih bridkih dneh, tako tudi se na Tvoji zadnji poti, gospod predsednik veleindustrija Dragotin Hribar, ki Ti je položil tudi venec cvetočih rož na Tvoje rakev. In ravnatko Te je spremljal gospod pisatelj dr. Iv. Zbašnjak in soproga in Ti v zadnji spomin poklonil rdečih žagelnov. Nemo so stopali za Tvoje krsto vlč. g. vsučil profesor dr. Ehrlich, dalje zastopnik Ciel-Methodove družbe župnik Vrhovnik, prof. svetnik dr. Perne, koroški rojaki dr. Hebein, dr. Wolbank, dr. Fellacher ter odbornika Slovenske Straže dr. Val. Rožič in dr. Jos. Puntar. Bilo je še več koroških rojakov in rojakinj, ki so zadnji moment zvedeli za Tvoje poslednjo pot, tako prof. dr. J. Arnejc in m. učitelj g. Primožič in drugi, a koliko bi jih še le bilo, če bi bili pravčasno zvedeli za Tvoj pogreb. Tudi narodno ženstvo med njimi gospa dr. Zbašnjakova je bilo častno zastopano.

Mnogo si delal in trpel za svoje ljube slovenske Korošce. Bil si čist, nesebičen rodoljub. Zato si je »Slovenska Straža« osvojila misel, da Ti v znak hvalečnosti za Tvoje veliko narodno delo na severni meji postavi skromen spomenik na Tvojem grobu.

Nemški avtomobilisti v Kokri.

Lepa je ta dolina, po kateri vodi državna cesta od Kranja na Jezerski vrh, severno mejo naše države na Avstrijo. Med strmo gorovje položena je cesta tik ob deroči gorski reki Kokri s strmimi padcem in mestoma penečimi se kaskadami. Čist in oster gorski zrak ti veje od gorskih masivov skrajne točke naših prelepih Kamniških alp z ostrimi grebeni strmege Grintovca in do malega nepristopne Kočne. Ta lepi kos naše slovenske zemlje so si izbrali nemški avtomobilisti, ki so se vračali v nedeljo dne 1. maja po osemdnevem potovanju iz Monakovega po Zgor. Italiji, odondod po naši Sloveniji na Celovec v svojo domovino.

Vredno je, da zabeležimo tudi ta del njihove poti po Kokrski dolini. Saj sem imel priliko govoriti s številnimi posetniki te naše zemlje o kaj zanimivih stvareh, zlasti s političnega vidika. Žal da glavni del vsebine teh razgovorov ne sodi v javnost. To pa lahko rečem, da so imela naša država ob pametni zunanji politiki lahko v nemški državi dobrega zaveznika, kajti diferenc, ki bi nas danes razruževala, skoro da ni nobenih, ali so pa tako malenkostne, da se dajo vsak hip premostiti. Toliko je gotovo, da so nemški gostje prinesli s svojega potovanja očito določne pojme tako o Italiji kakor o nas in da je sodba o nas zelo ugodna. Mnogo smo se razgovarjali. Niso pa bili med avtomobilisti morda kakih medvojni ali povojni dobičkarji, marveč ljudje, ki v svoji domovini tudi nekaj pomenjajo. Izmed vseh krajev na ozemlju sedanje Italije je izletnike najbolj veselo iznenadila naša Opatija. O cenah so se izražali, da so bile v Italiji vsekako zelo visoke ali z drugimi besedami povedano, da so jih naši sosedi malo preveč odirali. Tudi na obmejne organe italijanske nima avtomobilisti dobrega spomina. Kar žulid sem se v sru in se veselil, da so nasprotno o naših obmejnih carinskih organih in organih obmejne varnostne straže govorili le pohvalno. To je lepo izpričevalo za našo upravo, da smo se napolneli prikopali do srednjeevropskih manir. Tako bodi tudi v prihodnje. Izredno pohvalno so se izrazili tudi o naši vojski. Pa še o marsičem drugem smo se razgovarjali: o tesnem zblizanju Nemčije in Rusije itd. Velik del razgovorov je veljal hvali naše prelepe zemlje in lepega sprejema, ki ga je priredil gostom naš slovenski narod. Vsi, gospodje in dame, so bili vznideni nad vsem, in vsa hvala je izzvenela med nazdravljanjem z »Živijo« od naše in njihove strani — v en klic: Auf Wiedersehen (na svidenje), tokrat pač prijateljsko in — zavezniško!

Med odmorom v Kokri je zalotil goste vihar s točo, ko so se ustavili v znani gostilni »pri Jurju«. Toda to jim ni prav nič kalilo veselja in slavnostnega razpoloženja. Bil je to v osmih dneh njihovega potovanja prvi dež, za kar sem jim pripomnil, da je le nekaj blagoslova od zgoraj, ki je preprečil prah po cesti in še osvežil zrak. Kmalu pa je zažarel gorski masiv Kočne in Grintovca v siju opoldanskega solca, in gostje so oddrdrali med živahnimi Živijo-klici proti koroški meji. Ob celi poti so bile hiše okrašene s slovenskimi in državnimi trobojnicami. Premalo so nas poznali doselej. Sedaj nas poznajo. Živahno so se zanimali za naše upravno-politične in druge zadeve, kar sem jim z veseljem tolmačil.

Naj bodo te vrstice izletnikom iz Nemčije pozdrav v slovo s klicem tudi od naše strani: Auf Wiedersehen!

Še par besed o prometnih razmerah v Kokrski dolini. Lanskega decembra sem pisal o groznem razdejanju ceste po deroči Kokri, ki je narasla v veletok in vršila svoje uničevalno delo. Upostavili so se pač mostovi, a popravila ceste napredujejo prav po polzevo. Če bi ne bilo zasebne inicijative in ogromnih materijelnih žrtev prebivalstva samega, bi bil promet še vedno drugačen, kakor je danes vendarle kljub vsemu. Toda cesta je mestoma taka kot na novo izorana njiva, polna brazd in razorov. Razdejanje usipine do reke zijajo še vsepovsod. Do 1. julija t. l. pravijo, da naj bi morala biti vsa dela dovršena. Toda ljudje pravijo,

da bo vse trajalo še leto dni, če pojde tako naprej, kot je šlo doslej. Kaj pa če usahne vir denarnih sredstev in če se zaveže mošnjiček v centralistični kasi? Dovršitev popravila ceste je nujna stvar, da bo mogel nemoten in neoviran promet v interesu ne le prebivalstva, marveč tudi v interesu države. F. K.—r.

Toča v Savinjski dolini.

Hmeljski nasadi v Šentpetru, Gotovljah, Pi-rešici in Šentjungertu so doživeli občutno škodo. V nedeljo 1. maja okrog pol dveh popoldan se je namreč na te kraje vsipala kot lešnik debela gosta toča in v hipu uničila do tri četrtine hmeljskih pogankov. S tem so hmeljarji občutno prizadeti, ker se hmeljska kampanja najmanj za 14 dni zakasni, t. j. toliko časa, da poženejo novi poganki. Tudi kvantitativno je vsled te pričakovati manj pridelka, dočim kvaliteta ne bo okodovana, če ne pride kaka bolezen ali druga nesreča.

Naliv zasul cesto.

V nedeljo dne 1. majnika je deževalo v Mariboru ter okolici zel omočno dvakrat popoldne. Naliv okrog druge ure popoldne, ki je bil spremljan od bliskov, groma ter toče, je bil silovit in je voda v hudournikih ter manjših potokih narasla kar mahoma. Z vrha meljskega hriba se je tekot tega popoldanskega naliva vsulo vse polno deročih hudournikov, ki so izpodjedli labor in ta se je usul v celem velikem plazu z meljskega hriba na okrajno cesto Maribor—Sv. Peter. Cesta ob Dravi je bila tako zasuta, da se ni mogel ogniti plazu samo voz, ampak niti človek ne. Na srečo se je posrečilo okrajnemu cestarju, da je dobil 8 moških, ki so začeli prekopavati plaz in ga odkopali do večera toliko, da je bila zgoraj omenjena cesta očiščena laborja za osebni promet.

Hudi nalivi v Prekmurju.

Pretekla nedelja je bila v Prekmurju zelo burna. Že predpoldan so priplavali od Pohorja temni oblaki in začelo je liti, kakor že dolgo ne. Za dežjem se je vsula toča in v par trenutkih so bila tla bela. Toča je bila debela kot orehi in še bolj. Zapustila je precej žalostne sledove zlasti v sadovnjakih, kjer so bila drevesa v polnem cvetju. Mnogo je trpela tudi mlada setev, ker jo je toča zbila v tla. Naliv je bil silen. Voda ni mogla odtekat sproti in se je razlila čez ravan in pota. Tudi velik del M. Sobole je bil pod vodo, tako da sploh ni bilo mogoče stopiti na ulice.

Grozna žaloigra hrvatske družine v Franciji.

V Bruay en Artois se je 26. aprila izvršil dogodek, ki je pretresel nele odotno jugoslovansko kolonijo, ampak celi okraj.

V eni izmed delavskih hiš je bival rudar Mihael Kalafatić, rodom Hrvat iz Bribira v hrvatskem Primorju, z ženo Ano in dvema sinovoma, starejši star 9 let, mlajši 5 let. Odločil se je, da se preseli v Avstralijo. Oskrbel si je vse potrebne listine in kupil vozni list za ladjo, ki bi odplula 4. maja iz Marseille. Težava je bila le ta, da radi prevelikih prevoznih stroškov ni mogel vzeti cele družine s seboj, kar mu je bilo tem težje, ker so se dobro razumeli. Žena in sinova Mihael in Slavko naj bi začasno šli v domovino. Kupil je še ženi in otrokoma obleke za na pot.

Toda čim bolj se je bližal čas ločitve, tem bolj mu je bilo težko. V tem hudem dušnem boju je prišel na strašno misel, ki jo je izvršil v noči od ponedeljka na torek. V torek zjutraj so našli sosedje v stanovanju v prvem nadstropju njega in oba sinova mrtve s prerezanimi vratovi v mlakah krvi. Žena, ki je imela istotako prerezan vrat, je še dihal, vendar je kmalu potem umrla v bolnišnici, ne da bi mogla kaj povedati o strašnem dogodku.

Nedosegljiva
Eau de Cologne Chypre
Bourjois — Paris

BREZ KONKURENCE

so naši lastni izdelki pomladanskih oblek in površnikov!

Jos. Rojina, Aleksandrova c. 3.

Otroka vrgla v vodo.

Pri Slov. Bistrici so velik ribniki, ki so last grofa Attemsa. Nasipe ribnikov je uprava grofovih posestev v zadnje mčasu precej zanemarila, voda iz ribnikov se odteka in se zadržuje le še po najbolj globokih kottlinah, katerim pravi priprosto ljudstvo, da so to morska očesa in po ljudski govoric brez dna. Zadnji petek je eno od teh morskih očes naplavilo v vrečo zavitega kake 3 tedne stara otroka, ki je bil vezan na rokah ter nogah. Otroka je pognala gotovo v ribnik nezakonska mati in bistriška žandarmerija vodi strogo preiskavo.

Naznanilo!

Kdor želi letos imeti prvovrstno in najmodernejšo slikarjlo, naj naroči le pri tvrdki

Ivan Martinc, slikar in pleskar
Ljubljana, Poljanska c. 20
Cene konkurenčne in solidne.

Slovinci v Italiji Cerkvena politika podestatov.

Gospodski podestati bi si radi pripravili kar najudobnejši koticček, ki bi lahko tekmoval najmodernejšo opremljenem uradu; tudi drugim italijanskim uradnikom bi radi zagotovili udobno življenje na kmetih. Edino na ta način bo mogoče kolonizirati slovenske dežele, sicer bodo italijanski uradniki zbežali zopet v mesto. Za vse te lepe načrte pa je treba denarja in denarja. Občinski proračuni se dvigajo in z njimi tudi občinski davki. A tudi tu je meja, kmetov žep je prazen. Zato iščejo nekateri podestati drugi izhod. Iz občinskih proračunov črtajo vse postavke, ki se tičejo vzdrževanja cerkva, češ, cerkve naj skrbijo same zase. Občine morajo sedaj prispevati tudi za vzdrževanje otroških vrtec društva »Lega Nazionale«; navadno se to godi tako, da občina da na razpologo Legi primerne prostore. Ako takih prostorov ni, mora podestat skrbeti, da se zgradi primerna stavba. Treba je zopet denarja. Zanimivo je, kako si je podestat v Bistrici skušal pomagati iz zadrege. Našel je takoj primeren prostor za dobovo stavbo otroškega vrta »Lega Nazionale« od zemljišča, ki spada v župnikovo prebendo, se odreže lep kos. Podestat je takoj dobil dovoljenje za to od ... nekdanjega starega vaškega načelnika; s tem podpisom je prišel k župniku, da bi zemljo odmeril. Župnik mu je prijazno razložil, da gre vendar njemu prva beseda v zadevi in da on ne more privoliti v to. Podestat je odšel. Nad župnikom se je maščeval s tem, da je takoj črtal iz občinskega proračuna vse izdatke za vzdrževanje cerkve. Občina je nato kupila drugje stavbišče za otroški vrtec. — Podestat v Jelšanah se je hotel kar polastiti kaplanije, ki je sedaj radi pomanjkanja duhovnikov prazna. Poslojpe mu je ugajalo za občinski urad. Vaščane je sklical na »komune« v tej zadevi; ti so se njegovi zahtevi uprli. Grozil je za vse načine, nazadnje je prišel še z grožnjo, da bo premestil občinski urad v Sapjane. »Bog ga nesl od nasl« so modrovali kmetje. »Bog nam odvzemi do pokorl« gre glas po vsem Primorskem.

Prefekt Cavalieri izganja slovenske duhovnike.

Puljski prefekt Cavalieri ne bo miroval, dokler ne izgine iz Istre zadnji slovenski duhovnik. Poslujeje se vseh mogočih sredstev v boju proti nesrečnim duhovnikom ki so v njegovi pokrajini pravi mučeniki. Preganjanje se čedalje bolj stopnjuje. Kadar ne more Cavalieri s svojimi prigunjati preplašiti duhovnika, da sam zapusti Istro, začne pritiskati na škofe. Sedaj zahteva prefekt odstranitev ž. g. Venceslava Šilenja, župnega upravitelja v Vranjah, ter ž. g. Franja Agraša, kaplana v Cerah. Oba nosita pečat tujega državljanstva, prvi je češki, drugi jugoslovanski državljan. Tako se Melvilo delavec v Gospodovem vinogradu bolj in bolj krči.

Izgotovljene obleke

po najnovejši modi in najboljši kakovosti dobite vedno v veliki izbiri po najnižjih cenah samo pri tvrdki DRAGO SCHWAB — Ljubljana, Dvorni trg.

Na potu v Orient.

Na ladji »Helouanc«, sobota, dne 30. aprila 1927.

Naša 14 članska družba se je šela šele v Trstu, kamor smo vsi prišli brez vseh obmejnih težav. Mlade državne meje so začele postajati kulturne. Zadnji zadržek, ki bi nam lahko onemogočil vstop v Egipt, egiptski vizum, je bil odstranjen šele eno uro pred ladnim odhodom. Egiptski konzul, polnokrven egiptski Arabec, jako finih francoskih manir, nam je dal vizum v najkulantnejši obliki, vsakomur za 145 Din.

Prišli smo na ladjo »Helouanc«, ki je bila pred vojno last avstrijskega Lloyda, zdaj pa se ponaša z njo Lloyd Triestino. Dolga je 150 metrov, široka pa 15 metrov. »Helouanc« je pravi luksuzni hotel. Prvi razred je naravnost razkošno opremljen. Na ladji imamo orkester v glasbeni dvorani, zvečer je kino s spremljevanjem godbe, jutri, ko ne pristanejo nikjer, dobimo časopis z radijskimi poročili z vseh kontinentov. Tako smo popolnoma vezani s svetom na odprtem širokem morju.

Z nami se vozi tudi nemška romarska družba pod tirolskim vodstvom, 40 oseb, ki se peljejo v Aleksandrijo, in odtam takoj z ladjo v Jaffo in potem z železnico v Jeruzalem. Na ladji se zato mašuje od štirih do pol devetih dopoldne.

Morje je izredno mirno. Včeraj je bilo krasno solnčno vreme, tako da smo z daljnogledom natančno videli Pulj, odkoder nas je

prišel obkroževati vojaški letalec. Vsled velikosti našega »Helouana« in ugodnega vremena je vožnja jako prijetna, morske boleznii še ni imel noben pasažir. Bližamo se italijanskemu mestu Brindisi, kjer obstanemo dve uri, da si malo ogledamo mesto, nakupimo časopisov ter oddamo na pošto naše iskrene pozdrave v domovino.

Ciril Debevec:

Še besedo o sanaciji našega gledališča.

»Vse nič ne pomaga! Reči se mora, kadar je treba!« F. Levstik.

Nova gledališka uprava je izvedla nekaj sprememb, med drugimi tudi nekatere redukcije — pri plačah in pri osebju.

Malo je stvari pri gledališču, o katerih bi se moglo po pravici trditi, da so popolnoma interne in da javnosti prav nič ne brigajo; malo pa je tudi stvari, o katerih bi bilo tako težko in neprijetno javno razpravljati. Posebno pri nas, kjer gledališka kritika še vedno misli, da je njena dolžnost pisati samo poročila in ocene vprizorjenih predstav — ne ve pa (ali pa noče vedeti), da marsikdaj ena pametna beseda ob pravem času izrečena lahko več zaleže kakor petdeset navadnih in površnih ocen.

Ena takih kočljivih zadev so tudi redukcije v našem narodnem gledališču. Gotovo so

v teh vprašanih tudi stvari, ki se tičejo izključno samo gledališke uprave; enako gotovo pa obsegajo tudi taka poglavja, o katerih bi ena ali druga stvarna pripomba iz javnosti ne mogla prav nič škodovati.

Bivša uprava je oznanila, da bo morala zaradi znane tiskovne pomote v proračunu in zaradi znižanja kreditov za leto 1927-28 reducirati večje število gledališkega osebja (govorilo se je tačas o 40tih). Nova uprava je doslegla sicer razne in znatne finančne olajšave, vendar ji krediti še vedno ne dopuščajo ohranitev vsega nastavljenega osebja. Število za redukcijo določenih članov se je sicer nekoliko (skoro za tretjino) zmanjšalo, da bi bila pa žrtev tem manjša, se je odločila uprava za pavšalno znižanje honorarjev vsem članom (opere in drame) in pa za revizijo tih regulacij umetniških doklad. In k tem zadnjim ukrepom bi hotel pripomniti nekaj besed.

Naše gledališče je po krivdi države in bivše gledališke uprave v skrajno klavnem finančnem položaju in zahteva nujne in hitre pomoči. Ta pomoč bi se dala po mojem mnenju najhitreje doseči na tri načine in sicer: 1. z redukcijami gledališkega osebja, 2. z regulacijo umetniških doklad in honorarjev in 3. z dvigom gledaliških dohodkov.

1. Redukcija gledališkega osebja. Kot eno glavnih napak bivše uprave sem že omenil angažiranje igralcev in pevcev, ki so tekom let dokazali, da njihove sposobnosti ne odgovarjajo zahtevam igralca (pevca) našega Narodnega gledališča. V naravi stvari same

je torej, da bo treba glede na izboljšanje in tvorno moč našega ensembela te nespodobne člane izločiti in jih po potrebi nadomestiti z drugimi, boljšimi. Tako naziranje vlada in se izvaja v vseh pametno upravljanih podjetjih in nikakor ne sprevidim razloga, zakaj bi se ga ravno v gledališču ne smelo. Nedvoumno načelo se torej glasi: Če si mlad, pa nisi več zmogel (oziroma sploh nikdar nisi bil), potem se moraš umakniti, da te nadomestijo zmogeljši; če si star, pa nisi več zmogel (doslej pa si delal), potem se moraš sicer tudi umakniti zmogeljšim, toda za svoje storjeno delo boš prejel zaslužen pokojnino. Mislim, da je v tem stavku izražena vsa bridka filozofija takega reduciranja. In zdaj je reč taka: v našem gledališču (v dramih in v operi) je brez dvoma nekaj članov in članic, ki v teku svojega udeleževanja niso niti na ta niti na oni način dokazali upravičenosti svojega engagementa v slovenskem Narodnem gledališču (v mislih imam samo tiste, ki jim prisojam premalo daru in premalo izobrazbe za izvajanje poklica). Napredek gledališča pa brezobzirno zahteva, da se igralec A, ki ni zmogel, brez oklevanja nadomesti s igralcem B, ki je zmogel ali z drugo besedo: majhna kvaliteta se mora umakniti večji. V takih primerih je redukcija (oziroma upokojitev) torej umestna in upravičena, da, še celo koristna, pa najsi bo potem s socialnega stališča še tako neusmiljena. Zakaj gledališče ni niti zavod za brezposelne niti hiralnica.

V našem gledališču pa je situacija še ne-

Dnevne novice

★ **Nemški izločniki Sloveniji.** Nemški avtomobilisti so poslali g. velikemu županu ljubljanske oblasti dr. Francu Vodopivcu sledečo brzojavko: Velikemu županu v Ljubljani. Najprisičnejša zahvala za topla brzojavno dobrodoščilo. Nadvse nas je razveselilo radostno pozdravljanje po prebivalstvu Slovenije in po vseh oblastnih izbornih organiziranih vožnjah. Dan naše pet dežel obsegajoče vožnje, ki smo ga preživeli v pokrajinski prekrasni, delavni in gostoljubni Jugoslaviji, nam ostane vedno v ljubeznivem spominu. Se enkrat iskrena zahvala v imenu Splošnega nemškega avtomobilskega kluba. Sportni predsednik Kroth.

★ **Iz državne službe.** Imenovani so: za šolskega inspektorja za obrtne šole ljubljanske oblasti profesor srednje tehnične šole v Ljubljani Mihael Presl; za računsko uradnika specialne kmetijske šole v Mariboru upokojeni kmetijski referent mariborske oblasti Josip Blažević; za arhivske uradnike pri okr. glavarstvu v Slovenjgradcu orožniški narednik orožniške čete v Mariboru Tomaž Berglez, pri okrajnem glavarstvu v Dolnji Lendavi orožniški narednik murskosobotske orožniške čete Ivan Puncer, pri okrajnem glavarstvu v Mariboru pehotni narednik-vodnik, doslej vojni referent pri istem glavarstvu Josip Smrekar.

★ **Osebnosti iz mariborskega okrožnega sodišča.** Prestavljen je od sodišča v Mariboru k državnemu pravdnictvu v Celju sodnik g. dr. Stanko Strukelj. — Sodni izpit sta položila pri višjem deželnem sodišču v Ljubljani dr. Albin Juhart in ruski emigrant Filimonov.

★ **Odlikovanje.** Z redom sv. Save III. vrste je odlikovan upokojeni višji agrarni svetnik ing. Ivan Presl.

★ **Tudi jubilej,** ki je vreden, da se v javnosti omeni s pohvalo in priznanjem! In ta je: Zupan v Mostah g. Jožef Oražem je včeraj v Zeleni jami začel graditi šestdeseto stanovanjsko hišico. G. župan Oražem v Mostah rešuje stanovanjsko vprašanje na samostojni in učinkovit način: sam gradi občinarjem, delavcem, obrtnikom, uradnikom male stanovanjske hišice, katerih šestdeset se je začela graditi včeraj. G. Oražem je začel graditi take male hišice že pred vojno, ko se je zaustavilo prej tako živahno gradbeno delovanje Krekovega »Stavbinskega društva«. Od leta 1900 do 1914 je g. Oražem zgradil okrog 24 hišice. Po vojni je leta 1922, ko je stanovanjska mizerija bila že na vrhuncu, začel iznova. Od tedaj je zgradil 35 hišic, ena pa se je ravnokar začela. Od teh 36 hišic jih je 33 v Mostah, ostale so po drugih občinah. Med temi šestdesetimi hišicami so večinoma eno-ali dvodružinske. Le malo jih je večjih. Vsaka hišica, tudi najcenejša in najmanjša, ima okrog mal vrtiček. Tako ta podjetni in delavni župan ene največjih kranjskih občin, vrši veliko socialno delo, ki mu nihče ne sme odreči priznanja, kdor je objektivni. Kjer niso ne zadruge ne zasebniki sami zmogli, tam je pomagala iniciativnost in energija g. župana Oražma! Zato je potrebno, da se to veliko delo vredno zabeleži in ceni tako, kakor zasluži.

★ **Kam pa v nedeljo 15. maja?** Vsi bomo šli na griček, kjer je prijazna cerkva sv. Nikolaja z visokim obzidjem še izna turških časov, kajti tam se vrši slavnostna otvoritev krasnih podzemeljskih jam, združena z veselico na Taboru. Železniška postaja Grosuplje. Na svidenje!

★ **Smrtna kosa.** V ponedeljek 2. maja so pokopali v Kolovratu daleč okrog znanega Janeza Kolenca. Rajnik je bil 18 let kolovraški župan in še do zadnjega načelnik mlekarске zadruge v Izlakah. Bil je vesel značaj, silno družaben in zvest prista SLS. Naj počiva v miru!

★ **Nehigijena novost.** Finančna uprava je prišla na to, da nekateri gostilničarji kupijo v pivovarni pivo v sodkih, nato pa sami polnijo steklenice. Zato odslej finančni stražniki kar v pivovarni prelepajo napolnjene in že zamašene steklenice z zelenkastimi etiketami. To bi bilo hvalevredno, način, kako to delajo, pa nasprotuje vsaki higieni. Mesto da bi prilepili etiketo okoli vratu steklenice, kakor so svojočasno pivovarne že delale, pa prilepijo etiketo čez usta steklenice. Ko odpre steklenico, ostane pri odprtini steklenice lepilo in pivo teče po njem v kozarec. Se hujske je pa, če piješ kar iz steklenice, kar mnogi delajo, češ, da je pivo boljše. V tem slučaju ti ostane na ustnicah polno lepila. Če bi gostilničarji sami kaj takega delali, bi jim gotovo takoj zabranile zdravstvene oblasti, zato upamo, da bodo storile svojo dolžnost tudi proti finančni upravi in zahtevale, da se takoj spreмени način prilepljanja etiket.

★ **Društvo slovenskih sodnikov** ima svoj občni zbor dne 8. maja 1927 v Mariboru.

★ **Poročil se je** v nedeljo 1. maja na Polzeli g. Avgust Černe, uradnik pri pošttem ravnateljstvu v Ljubljani, z gđno Anico Cimperman, hčerko ugledne rodbine na Polzeli. Obilo sreče!

★ **Izpit za rezervne častnike** v šoli za rezervne častnike v Sarajevu so napravili sledeči Slovenci: v pehoti: Ledinek Mihael, Razboršek Ivan, Danilo Kante, Breskvar Silvester, Valand Milan, Metod Trtnik, Pance Vincenc, Vidmar Vinko, Perkavec Celestin, Martin Mencej, Edo Vrtovec, Rafael Berce, Branimir Tuma, Vilibald Beloglavec, Rajko Iglar, Jože Fras, Ivan Grum, Janko Turk, Rado Lichteneker, Janez Tivadar, Franc Bergant, Milan Gorup, Milan Straus, Ivan Česnik, Viktor Terger, Ivan Bračko, Franc Bračko, Ernest Stanič, Karel Pirnat, Božo Debevec, Viktor Švigelj, Milan Černe, Edvin Clemente, Stanko Terček, Vinko Hrovatin, Ivan Ranfl, Vladimir Bertonec, Josip Ostrovškar, Milan Dekleva, Mirko Prošek, Saša Strekelj, Adolf Vadnal, Peter Martinc, Edvard Gregorič, Miha Princ, Rajko Burg. — V topničarstvu: Ivan Burja, Vene Vrhovec, Hubert Pehani, Vladislav Burnik, Pavel Kozina.

★ **Usposobljenostni izpiti** v pomladanskem roku so se vršili na državnem moškem učiteljskem v Mariboru pod predsedstvom ravnatelja dr. M. Potočnika od 20. do 30. aprila. Popolni izpit za osnovne šole so položili: Aršek Josipina, Beloglavec Maks, Bitenc-Rajšič Vlasta, Brelih Oton, Brenčič Mira, Cvetko Ivan, Črno Viktorina, Dolenc Ljudmila, Drago Domnik, Dworsky Olga, Grobin Pavla, Horvat Ivan, Jenko Alojzij, Karničnik Jožica, Kavčič Marica, Korošak Drago, Kos Berta, Kos Marica, Kotnik Drago, Krajnc Draga, Lang Hilda, Langer Olga, Mikolič Martina, Moder Janko, Petrač Franc, Povh Maksa, Ribarič Elizabeta, Roškar Draga, Sedovnik Marija, Stajnik Viktor, Stefanciosa Andrej, Sterger Ana, Šinigoj Avgusta, Stokelj Karel, Theuerschuh Ivan, Tomažič Božidar, Tomažič Josip, Trepečnik Ljudmila, Viher Miroslav, Vuk Karla. — Dopolnilni izpiti so položili: Belovič Vilma, Doma Ludovik, Kodrič Vladimir. — Reprobirani so bili dva kandidata in 1 kandidatka. — Na izpit ni prišel en kandidat.

★ **Orglarski mojster Franc Jenko,** učenec in naslednik pokojnega Milavca, se je naselil v Gundlje 28, župnija in pošta Št. Vid nad Ljubljano, kjer si je postavil novo, svetlo delavnico in se vanjo vselil prošli petek, dne 29. aprila. Dosedaj je delal harmonije, dobre in po nizki ceni; vstavljal odvzete prospekte pri orglah, vglaseval in popravil orgle itd. Zelo pa želi, da bi se mu poverile nove orgle, s katerimi bi rad pokazal, kaj da zna. Zdi se nam, da bo nadaljeval tradicijo Goršiča in

Milavca, ki sta bila v resnici izborna orglarska mojstra. Kolikor nam je bilo mogoče opazovati, je Jenko zelo spreten, že precej izkušenc, dober intonater in siguren vglasevalec. Brez skrbi se mu lahko poverijo popravila, pa tudi nove orgle, kajti dijecezanska glasbena komisija mu je obljubila vsestransko pomoč in bo pazila, da pride iz Jenkove delavnice le najboljša.

★ **Lastniki psov** se opozarjajo, da je v občinah Vrhnika, Horjul, Log in Brezovica odrejen pasji kontumac.

★ **Slovensko planinsko društvo** naznanja, da ukinjenje voznih olajšav s strani železniškega ministrstva ne volja za člane SPD. Ti uživajo za leto 1927 ugodnost trikratne polovične vožnje po državnih železnicah na podlagi posebnih potrdil, ki se dobe v društveni pisarni.

★ **Pijance iz vlakov!** Prejeli smo: Vključ veljavni predpisom in vključ pritožbam v listih se vedno in vedno še dogaja, da se vozijo po železnici popolnoma pijani ljudje, ki nadlegujejo sopotnike in mladino pohujšujejo s svojim kvantanjem, kletvijo i. dr. Naj se železniškemu osebju naroči, da bo proti tem ljudem nastopalo res neizprosno in energično napravnilo red!

★ **Obletnica Zrinskega in Frankopana.** Dne 30. aprila je minilo 256 let, odkar sta izgubila glavo hrvatska kneza-voditelja Zrinski in Frankopan. Hrvatski listi posvečajo obletnici precejšnjo pozornost. »Hrvat« piše v uvodniku sledeče: Hrvatom mora biti zgled Zrinskega in Frankopana vedno živa spodbuda, kako se za svobodo živi in umira. Kult junaštva se mora postaviti proti kultu luknje (Radč), ki je v poslednjih dneh naše zgodovine igrala fatalno vlogo.

★ **Zborovanje za zgradbo tovarnega kolodvora v Hočah pri Mariboru.** »Slovenec« je že poročal, da se dela resno na tem, da dobi železniška postaja Hoče pri Mariboru poleg osebne še tudi tovarni kolodvor. Dne 1. maja se je vršilo pri Verniku v Hočah dobro obiskano zborovanje vseh interesentov. Ob tej priliki se je izvolil širši odbor, v katerem so zastopani vsi župani občin, ki bodo prispevale k zgradbi, in ožji odbor, v katerem so gg.: vodja županskih poslov pri Šmiklavžu Florjančič, levčji dekan Lofje Sagaj, tovarnar Pfeifer in župan v Spodnjih Hočah Vernik. Ta dva odbora se bosta resno lotila dela in je skoraj gotovo, da bodo dobile Hoče že letos tovarni kolodvor.

★ **Odvetnik dr. Ravnik** v Belgradu je preselil svojo pisarno v Kneginje Ljubice ulico 7, II. nadstropje.

★ **Lekarna G. Bakarčič** v Ljubljani se je preselila s Karlovske ceste št. 2 na Sv. Jakoba trg 9, nasproti šole. 3434

★ **Dva velika roja** je dobil 20. aprila g. Podobnik, po domače Plankar, mlinar na Potoku pri Stični.

★ **Izpit za rezervnega administrativnega podporočnika sanitetne stroke** je položil na armadnem poveljstvu v Zagrebu 29. aprila g. Ivan Martelanc iz Ljubljane.

★ **Knjiga »Dinamit in antidinamit«** (ugovori zoper abstinenco in odgovori nanje), ki stane broširana 10 Din, vezana 15 Din, se dobi v pisarni »Svete vojske«, Ljubljana, Poljanski nasip 10.

★ **Finančni zakon za leto 1927-28** izide v drugi nakladi ter se bo dobival pri upravi »Uradnega lista« vnovič od 5. maja dalje po 4.50 Din komad.

★ **Prodaja.** Iz konkurenčne mase »Jadrana« se proda inventar (pisarniška opravila, kase, tehtnice itd.), stekleni baloni od 2. maja 1927 dalje po ugodnih cenah. Pogoji se izvejo in se stvari lahko ogledajo v poslovnih prostorih »Jadrana«, Ljubljana, Gosposvetska cesta 6 na dvorišču. 3419

★ **Pri težkočah v železnicah** in črevih, pomankanju slasti, lenivem odvajanju, napenjanju, gorečici, pehanju, tesnobnosti, bolečinah v čelu, nagnjenju k bljuvanju povzročita 1 do 2

čaji naravne »Franz-Josef«-grenčice temeljito očiščenje prebavi. Izjave bolnišnic dokazujejo, da »Franz-Josef«-vodo radi jemljejo celo težko bolni in da se dosežejo z njo veliki uspehi. 8823

★ **ITO — zobna pasta** najboljša.
★ **Ameriška pooblastila** preskrbi in drugo ameriške posle uredi najhitreje in ceno: Dr. Ivan Černe, Gospodarska pisarna, Ljubljana, Miklošičeva cesta 6, poslopje Ljudske posojilnice.

★ **Rogaška Slatina** je najceneje in najudobnejše zdravilišče za ozdravljenje železnih in črevesnih bolezni posebno v času pred glavno sezono. Zahtevajte prospekte!

★ **Porotniki drugega porotnega zasedanja** leta 1927, so: Novak Peter, gostilničar, Dobrova Menar J., posestnik in trgovec, Domžale; Arha Ivan, posestnik in mizar, Vižmarje; Krešelj Josip, trg. prokurist, Cerkljica; Skofic Franc, posestnik in mlinar, Kapljavac; Pretnar Ivan, kovač, Zabrana; Kranjc Matko, trgovec, Vrhnika; Zelnik Anton, posestnik, Pivka; Premelj Ivan, posestnik in gostilničar, Št. Vid nad Ljubljano; Peršin Franc, posestnik in sedlar, Št. Vid nad Ljubljano; Zupan Josip, posestnik, Krnica; Ankerst Franc, posestnik, gostilničar in žagar, Brezje; Pečnik Alojzij, mizar, mojster, Zapuže; Pollak Stanko, posestnik, Trzin; Remškar Ivan, posestnik, Brezovica; Bohinc Ivan, posestnik in trgovec, Preska; Piric Karol, posestnik in gostilničar, Podrečje; Werli Anton, posestnik, Cerkljica; Mandelje Blaž, posestnik in mlinar, Mlin; Šušteršič Anton, kmetovalec, Zg. Slika; Jurc Josip, posestnik in krojač, Predtrg; Grad Peter, kmetovalec, Dragomelj; Švigelj Ivan, posestnik, Brest; Oset Franc, gostilničar, Domžale; Mule Janez, posestnik, Selo; Marinko Ignac, posestnik, Brezovica; Debeljak Ivan, posestnik, Visoko; Kastelic Josip, kovač, Cerkljica; Škerl Andrej, posestnik, Poljane; Bohinc Ivan, posestnik, Mišarje; Perki Anton, posestnik, Laze; Umnik Anton, posestnik, Senčur; Rogac Anton, posestnik, Lesce; Cvenko Anton, zemljak, Ljubno; Ravnik Matevž, posestnik, Boh. Bela; Jurgole Tomaž, posestnik, Brezje. — Nadomestni porotniki so: Domicelj Miro, trgovec, Fabiani Pavel, trgovec, Bahovec Jipiro, trgovec, Jenko Avgust, posestnik, Keše Matija, vrtnar in posestnik, Lužar Fortunat, šolski nadzornik v pok. Dolničar Vekoslav, hotelir, Demšar Lovro, trgovec, Banko Ignacij, gostilničar in posestnik, vsi v Ljubljani.

Samo nekaj časa!
Radi opustitve trgovine
se prodaja **use blago** od 1. maja naprej **po izredno globoko** **znižanih cenah.**
Manufakturna trgovina pri Zmajskem mostu, nasproti Jugoslovanske tiskarne.

Ljubljana
© Proslava prvega maja v Ljubljani. Le tošnja proslava prvega maja v Ljubljani je bila gotovo najkvalitetnejša med vsemi dosedanjimi. Po ostalih industrijskih krajih so marksistične skupine priredile povsod skupno proslavo, le v Ljubljani so se vršile ločene proslave, ki so vse žalostno propadle, tako socialistična v hotelu Tivoli, kjer se je nabralo le malo ljudi, ki so zehali ob raznih veleučeni političnih razmotrivanjih obeh govornikov. Komunisti so napovedali svoj šod pred Delavskim domom, preprečila ga jim je pa policija, ki je poslala tja močno četo stražnikov in agentov. Aretiran je bil samo neki delavec, ki je imel v žepu zalogo letakov. Policija ga je včeraj izpustila. Najbolj žalosno je pa zborovalac SDS v Mestnem domu. Shoda se je udeležilo največ 70 oseb, med temi pa le nekaj deset delavcev. Ostrejšje obsodbe si z SDS ne moremo misliti. — Prav dostojno je izpadel šod krščanskih socialistov v Ljudskem domu, o katerem poročamo na drugem mestu. — Največje zborovanje na prvega majnika pa je bilo gotovo ono na Rožniku, kjer se je po stari ljubljanski tradiciji zbrala naravnost ogromna množica ljudi ter se tam selila lepega majniškega jutra. Mnogo ljudi se je popoldno udeležilo otvoritve nove želez

koliko strožja. Trenutni finančni obziri (znižanje državne podpore, ogromne plačilne obveznosti bivše uprave etc.) dopuščajo samo določeno vsoto izdatkov, ki pa z drugimi omejitvami vred zahtevajo tudi izvestno redukcijo gledališkega članstva. In če je nova uprava spoznala, da more nekatere redukcije izvršiti, ne da bi s tem znatno škodovala rednemu toku in umetniški kvaliteti gledališkega delovanja — potem lahko take redukcije brez bojazni in mirno tudi izvrši. Službena leta (oziroma članova preteklost) pa bodo sama po sebi odločila, ali odpust ali pa upokojitev. Težka odgovornost sedanje uprave ne tiči torej v tem, ali bo reducirala ali ne, temveč tiči edinole v tem, kako bo vse te redukcije (odnosno upokojitve) izvedla. In po tej izbiri bomo presojali zmožnosti sedanje gledališke uprave.

2. **Regulacija umetniških doklad in honorarjev.** Kakor znano, obstajajo dohodki gledališkega osebja iz osnovne plače (samo pri prevedenih), ki mu gre po činu in ki jo določa uradniški zakon, iz umetniške doklade, ki jo določa gledališka uprava, odnosno posebni svet, in pa iz raznih honorarjev. Čuli smo o drugih glavni napaki bivše uprave, da je te umetniške doklade in honorarje nepravilno podeljevala (kar je izviralo iz napačnega kvalificiranja gledališkega osebja), to se pravi, da je dajala nekaterim članom sorazmerno z njihovo usposobljenostjo previsoke plače, nekaterim pa spet prenizke. In ker so bili — na smolo — previsoko plačani člani

mnogo številnejši kakor prenizko plačani, se je to v znani obliki na blagajni bivše uprave zelo neprijetno poznalo.

Zato je — tudi če ne upoštevamo finančne krize — v interesu pametnega gospodarstva dolžnost in pravica sedanje uprave, da prejšnje napake (če jih je sprevidela) popravi, da vse te umetniške doklade in honorarje pregleda in da jih (v kolikor ni vezana na večletne kontrakte) nanovo uredi: po delu in po zaslugi. To se pravi: kdor ima sorazmerno preveč — vzemi; kdor ima sorazmerno premalo — prideni. In ker so — na srečo — tisti, ki imajo preveč, številnejši kakor oni, ki imajo premalo, se bo to na blagajni sedanje uprave zelo prijetno poznalo.

Ne glede na splošno krivično in še vedno neurejeno razmerje med dramo in opero navajam za zgled samo naslednji primer: za časa bivše uprave je imel povprečni operni pevec K. (nedomačin) sledeče mesečne prejemke: 7000 Din plače, 1500 Din režijske doklade in od sedme predstave dalje za vsak nastop posebej še reci in piši 600 Din, kar da skupnih dohodkov nad 10.000 Din mesečno (ali dvakratna plača rednega univerzitetnega profesorja); nadpovprečni igralec J. (domačin) pa je imel: 1200 Din osnovne plače, 300 Din umetniške doklade in od šeste predstave dalje za vsak nastop po 30 Din, kar da skupnih dohodkov 1700 do 1800 Din mesečno, kar pomeni circa šestino prejemkov opernega pevca K. [Še zanimivejša pa je opazovanje z druge strani: igralec J. je namreč državljan

SHS in mu gre že po uradniškem zakonu 1200 Din (torej bi jih moral dobiti v vsaki državni službi), medtem ko znaša njegova umetniška doklada 300 Din; operni pevec in režiser K. pa ni državljan SHS (torej nima »uradniške« plače) in je torej samo umetniško kvalificiran na 8500 Din (brez honorarjev!), kar daje razmerje: J. : K. = 1 : 28!]

In spet: težave gledališke uprave niso v tem, ali bo to prepotrebno ureditev izvedla ali ne, težave in odgovornosti so samo v tem, kako jih bo izvedla. Točno poznavanje gledališkega osebja je tukaj najnujnejši predpogoj.

3. **Narastek gledaliških dohodkov.** Ker se je sedanji upravi končno posrečilo izposlovati, da ostanejo vsi dohodki od gledaliških predstav, ki presegajo milijon dinarjev na vporabo gledališki blagajni, je narastek dohodkov za gledališče neprecenljive važnosti. S prostim razpolaganjem te vsote (ki lahko doseže znatno višino) more uprava spet po lastnem predurku obračunati dohodke v prid umetniški strani gledaliških predstav. Zdaj je naslednji sklep veljaven: čim večji bo obisk občinstva, tem večja je lahko umetniška vrednost predstav. Poskrbeti je treba torej najprej za večji pritok občinstva. In zdaj je premisliti, kakšna sredstva ima uprava za to na razpolago in kakšna sredstva so tu dopustna, ne da bi škodovala ugledu Narodnega gledališča.

1 Pribiti je namreč treba, da so zahteve nekaterih naših opernih solistov že naravnost gorostasne!

Glavno pri vsakem gledališču je ensemble. Režiserji, igralci in pevci so tisti, ki za nimajo ali ne zanimajo ali morda celo odbijajo. Treba je torej zvišati zanimivost ali prilačnost ensembela. S strogo izvedbo priloženih načel bi bilo to že do polovice storjeno. Gre še za to, da se namesto odpustitve ali upokojitve ne več zanimivih moči angažirajo potrebno število igralcev (pevcev), ki bodi občinstvo zanimali. Ne morem si kaj, da ne bi pri tej priliki ponovno opozoril na razne slovenske igralce in pevce, ki so še vedno v drugih gledališčih, in ki bi se morda radi vrnili v Ljubljano. Prepotreben je tudi vsaj en dober komik, pri čemer mislim na Dandša, ki smo ga nekdanj vsi zelo radi imeli.

Dalje bi morala uprava podeljevati režiji samo režiserjem, ki zamorejo dati predstav vsaj toliko življenja in umetniške vrednosti da ji opraviči obstanek. Ponesrečenih poskusov na tem polju je bilo več ko dovolj in upam, da jih vsaj nova uprava ne bo ponavljala.

Tudi inscenacije znatno povišujejo zanimivost. Bivša uprava je v ta namen angažirala sicer stalnega scenografa, mislim pa, da bi bilo bolje poveriti razne inscenacije važni slikarjem ali arhitektom, kar pa zdaj ni mogoče ali pa bi vsaj ne bilo ekonomsko.

Repertoar bi se moral spremeniti ne samo v raznovrstnosti, marveč bi moral predvse vpoštevati moderno dramsko literaturo. Ne vem, zakaj se v naši dramati tako bojijo Poljkov in Nemcev? In namesto Romainsovcev

Admiral Konduriotis,
predsednik grške republike, ki je po-
dal te dni ostavko, a vrši na prošnjo
vlade svoje posle začasno še naprej.
Za njegovega naslednika predlagajo
nekateri Venezelosa.

K obisku nemških avtomobilistov v Sloveniji:
prvi avtomobili na Aleksandrovi cesti v Ljubljani, pozdravljani od množice.

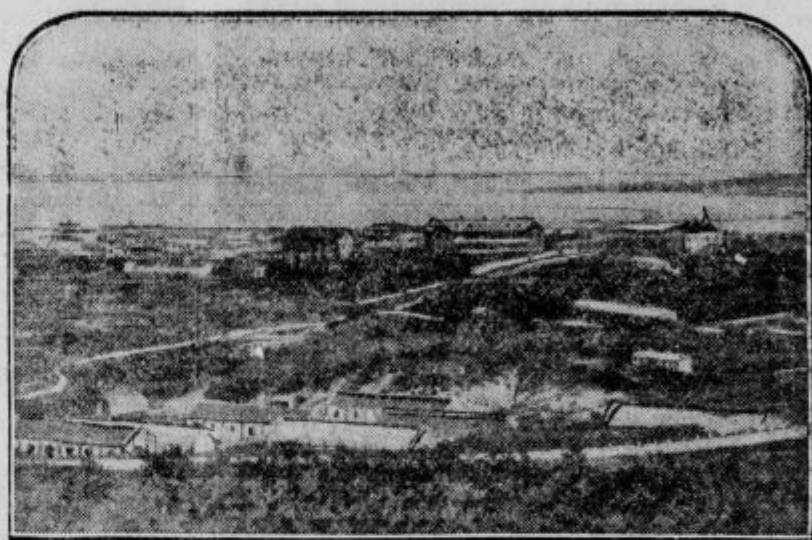

Admiral J. J. Stotz,
novi poveljnik francoske mornarice
na Daljnem Vzhodu.

Z zanimive tekme 9 balonov iz Pariza

doлина Rodana, ki se je vsrila pred nekaj dnevi. - Slika nam kaže prizor
ob priliki dvigavanja s pariškega letališča.

Pogled na Cingtav,

pred vojno glavno nemško postojanko na Kitajskem. Mesto se ponovno
omenja tudi pri sedanjih zmedah.

Kitajski general Čang-kaj-šek.

predpisanih odstotkov. Delavec še danes ne zna, da je zakon o zaščiti delavcev zato tu, da se mu da prilika zaslužiti v osmih urah toliko, da se pošteno preživi, in da bi se zmanjšala brezposelnost, če bi se delalo samo osem ur. Tudi pri rudniku se dela nekaj dni na tri tretjine, in se tudi priganja za premož. Pri tem se pa praznuje, namesto da bi se razdelil delovni čas tako z dvema tretjinami, da bi delavstvo bilo zaposleno tudi ob dnevih, katere sedaj praznuje.

✪ **Poroče.** Poročili so se po veliki noči sledeči pari: Martin Učakar, rudar in posestnik pri sv. Katarini s Cecilijo Jazbinšek iz Hrastnika. Marko Grahornik, rudar z Antonijo Burja, siviljo, oba iz Trbovelj. Ferdo Žagar, rudar, s Pavlo Lavrič, delavko, oba iz Trbovelj. Rok Žuža, rudar, s služkinjo Marijo Marn tudi iz Trbovelj.

✪ **Toča.** Prva toča je padala pri nas v nedeljo opoldan. Ker je padala med dežjem, ni napravila ravno občutne škode.

✪ **Sejem.** Živinski in kramarski sejem se bo vršil v Trbovljah v četrtek dne 5. maja. Ta sejem, ki je sedaj že drugo leto v veljavi, je bil poprej na dan sv. Blaža. Lansko leto so bili vsi, ki so se ga udeležili, z njim zadovoljni; upamo, da bodo tudi letos.

✪ **Novi zvonovi pri sv. Marku.** Pri sv. Marku bodo nova dva zvonova blagoslovili in vzdignili v zvonik v nedeljo 22. maja. Za svečanost se cela občina zelo zanima. Svirala bo rudarska godba.

Ptuj

✪ **Dr. Kotnik,** profesor tuk. gimnazije, ki je bil imenovan za oblastnega prosvetnega inšpektorja, je dne 27. t. m. nastopil novo službo v Mariboru.

✪ **Belgrajski dijaki** realke so na svoji ekurziji v Slovenijo pod vodstvom prof. Br. Pujiča dne 27. t. m. obiskali tudi naše mesto. Ogleдали so si starine v muzeju, Mitrova svetišča, grad in minoritski samostan. Zvečer jih je mestna občina povabila na sestanek v Narodni dom, kjer so ob pozdravih dr. Senčarja, mestnega župana, dr. Komljanca, ravnatelja gimnazije in v družbi tukajšnje dijaške mladine hitro potekle kratke odmerjene ure. Dijaki so drugo jutro nadaljevali svojo pot preko Celja v Trbovlje, odkoder se vrnejo domov.

✪ **Radi prevelikega navala** k predstavi »Pasijon« dne 24. t. m., kjer je velik del občinstva vsled prenapoljenosti moral zapustiti gledališče, se »Pasijon« ponovi zadnjikrat dne 1. maja ob 3 popoldne.

✪ **Pobalinstvo.** V noči med petkom in soboto so neznan zlikovec razbil svetilko na mostu in povzročil s tem 800 Din škode. Polcija jim je že na sledu. Sledi naj tudi občutna kazen, predvsem ker se govori celo o »inteligentnih« razgrajčih.

✪ **Konservator Skrabar V.** je kupil za muzej lepo in zanimivo votivno sliko Ptujске gore v olju, ki predstavlja požar iz l. 1741. in vihar, ki je ob isti priliki porušil cerkveni stolp. Slika je zanimiva radi tipa trga in oblike stolpa.

Rogaška Slatina

Slovo. V krogu priljubljene in splošno spoštovane Ogrizkove družine smo se v sredo 27. t. m. prisrčno poslovili od nepozabnega nam kaplana g. Julija Vajde, sedaj župnika in dekana marenberskega. Solzni hoči smo podajali roko iskrenemu prijatelju, ljubitelju mladine, duhovniku po Srcu božjem. Pogrešali ga bodo zlasti reveži-bol-

niki, ki so pri njem iskali in tudi našli pomoč in tolažbo. Preblega gospoda spremlja tisoče hvaležnih src z željo, naj mu Bog vse dobrote obilno poplača!

Smrtna nesreča.

Snoči so našli na polju ob kamniški železniški progi blizu Vodovodne ceste 14 letno Ivanko Mavser nezavestno. Na glavi je imela rano. Njen oče jo je prenesel na dom na Vodovodni cesti 201, nakar so poklicali rešilni avto. Ko je avto prišel, je bila deklica že mrtva.

O žalostnem dogodku je bila obveščena policija in se je takoj nato podala na lice mesta komisija pod osebnim vodstvom policijskega ravnatelja g. dr. Guština.

Policija je, kakor izvemo ob pozni nočni uri, ugotovila, da je zvečer šla Ivanka k šmarnicam, nazaj grede ji je pa prišel nasproti 14 letni sosedov fant Ivan Bratuš, učenec tretje realke. Ta je imel s seboj malo flobert-pisto, kakor so se pojavile v zadnjem času, a jih je policija takoj prepovedala, ker so tudi nevarne; imajo namreč močan strel. Fant, ki je dober in seveda ni imel nobenega hudobnega namena, je hotel dekletke za šalo ustrašiti in oddati strel v zrak, pa je pri tem tako nesrečno delal, da se je strel sprožil naravnost Ivanki v senca in tako končal njeno mlado življenje.

Dopisi

Št. Vid nad Ljubljano. V novem »Ljudskem domu« bodo v nedeljo, dne 8. maja ob 7 zvečer ponavljali Jalenovo igro »Dome«. Za to priliko se je posrečilo društvu dobiti znani »kamniški godalni kvarteto«, ki bo priredil obenem svoj koncert s programom, kakor ga je igral v Kamniku, Kočevju in v Ribnici. Na sporedu je Francoz Godard z dvema točkama, Italijan Bazzini z enim kvartetom in Slovenca S. Šantel ter Sl. Savinšek z dvema točkama. Vse točke so zelo lepe, melodijozne in bodo občinstvu gotovo ugnajale. Program je razvrščen tako, da bo igrali en del pred igro, drugega med drugim in tretjim dejanjem in zadnjega po igri. Med dejanji pa bo igral violonist solo točke s spremljevanjem klavirja. V št. Vidu take godbe še nismo slišali. Zato je velika zasluža društva, da nam jo je oskrbelo. Nihče pa naj ne zamudi te prilike, ki se malokdaj ponudi in naj pride k prireditvi! Ne bo mu žal. Lepa muzika je pač nad vse! Zato vsi prireditvi!

Slov. Bistrica. (Poizkus samomora.) Nad 70 let stara posestnica Likel v Slov. Bistrici je priklenjena že tri leta na bolniško posteljo. Zadnji četrtek je odpravila svojo postrežnico na polje in jej zabijala, da mora ostati nekaj ur na njivi. Ko se je postrežnica odstranila, je Likel pritrčila nad oknom vrv in se obesila kar iz postelje. Strežnici so se zdela zabičavanja starke sumljiva, vrnila se je mnogo prej s polja, nego ji je bilo naročeno in našla gospodinjno obešeno. Hitro je prerezala vrv in starka si je po temeljitem prizadevanju strežnice opomogla do sape in zopetnega življenja.

Ljubljansko gledališče

DRAMA.
Začetek ob 20. uri zvečer.

Torek, 3. maja: Zaprtlo.
Sreda, 4. maja: LUMPACIJ VAGABUND. Red A.
Četrtek, 5. maja: VOJICEK. Red C.
Petek, 6. maja ob 15. uri pop.: HLAPCI. Dijaška predstava po znižanih cenah. Izven.
Sobota, 7. maja ob 15. uri pop.: TRIGLAVSKA BAJKA. Mladinska predstava po izredno znižanih cenah. Izven.

OPERA.
Začetek ob pol 20. uri zvečer.

Torek, 3. maja: EROS IN PSYCHE. Red E.
Sreda, 4. maja: TAJDA. Red D.
Četrtek, 5. maja: MADAME BUTTERFLY. Red B.
Petek, 6. maja: Zaprtlo. (Generalna skušnjava.)
Sobota, 7. maja: FIDELIO. Premijera. Izven.

Dijaška predstava v ljubljanski drami. V petek dne 6. t. m. se vprizori v ljubljanski drami Cankarjeva drama »Hlapci« kot dijaška predstava po znižanih cenah. Začetek te predstave je ob 15. v soboto dne 6. t. m. je druga otroška predstava s cenami 6, 4 in 2 Din. Vprizori se Goliava »Triglavska bajka«. Prijave ljubljanskih in izvenljubljskih šol sprejema gledališka uprava v drami.

»Triglavska bajka« v soboto dne 7. maja ob 3. uri popoldne. Uprava Narodnega gledališča prosi šolska vodstva v Ljubljani in v bližini Ljubljane ki reflektirajo v soboto dne 7. maja ob 3. uri popoldne na mladinsko predstavo, da ji do četrtega javijo, katera mesta naj se zanje rezervirajo. Cene enotne, sedeži po 6 in 4 Din, stojišča po 2 Din. Ljubljanske šole naj dvignejo karte v pisarni knjigovodstva v dramskem gledališču, za zunanje šole bodo naročene vstopnice zanesljivo rezervirane pri blagajni.

Mariborsko gledališče

Torek, 3. maja ob 20. uri: PERIFERIJA. Ab. B. Kuponi.
Sreda, 4. maja: Zaprtlo.
Četrtek, 5. maja ob 20. uri: LOGARJEVA KRISTA. Ab. A. Kuponi.

Gostovanje sarajevskega gledališča v Mariboru. Sredi maja se obečata Mariborčanom dva izredno zanimiva večera: sarajevska drama vprizori 16. maja bosanski večer »Almasac« (3 slike iz muslimanskega življenja), 17. maja pa Zono Zanfirovo štiridejansko iz macedonskega življenja. Navadne operne cene. Bloki ne veljajo. Priporoča se nakup vstopnic pri dnevni blagajni.

Šaš

Sahovski klub Krakovo-Trnovo naznanja, da se vrši v soboto 7. maja ob 8 zvečer v Narodni kavarni polletni občni zbor. Ker je na sporedu delna sprememba pravil, se člani opozarjajo, da se obnežnega zbora polnoštevilno udeleže.

Poizvedovanja
Našel se je na Taboru uhan. Dobi se: Škofja ulica 8-I.
Mlad doberman se je zgubil. Sliši na ime »Rado«. Znamka »Moste«. Najditelj naj ga odda proti nagradi na Kette-Murnovi cesti 20.

Civilna okupacija Albanije gotova stvar.

Berlin, 2. maja. Posebni poročevalec »Voss. Zeitung« dr. Robert Kempner je poslal svojem listu iz Tirane obširno poročilo o dejanskem stanju stvari v Albaniji. Poročevalec javlja:

Pred Valono ležeči otok Saseno je izgradila Italija v pomorsko trdnjavo prve vrste. Opremljena je z množičnimi baterijami modernih težkih topov in z izvrstno radijsko postajo. Trdnjavska dela so trajala več let in danes predstavlja Saseno jadranski Gibraltar. S topovi na Sasenu more Italija vsak hip zapreti 80 km široko Otrantsko cesto. Drugih italijanskih utrdb v Albaniji ni, ker jih ni treba.

Vojaška okupacija Albanije bi bila odveč, ker je Italija že izvršila popolno civilno okupacijo. Albanija je nehala biti suverena država in je de facto le še italijanska kolonija. Albanska državna banka je popolnoma v italijanskih rokah, družba Svica, ki ima vsa javna dela v rokah, istotako. Albanija je zastavila družbi za njeno posojilo: celokupne carinske dohodke in državne monopole; ker tudi to ne bo zadostovalo za ogromne obresti, preide v italijanske roke v doglednem času tudi vsa ostala davčna uprava.

L. 1926. meseca julija je hotela Italija po Ahmed Zoguju pri Društvu narodov naravnost predlagati italijanski protektorat nad Albanijo, vendar so se pogajanja ob odporu Anglije razbila; še-le po Livornu meseca avgusta je dobila Italija prosto roko za italijanizacijo Albanije.

Vodstvo poštno uprave prevzame v kratkem italijanski organizator, monopol nad letalstvom ima italijanska letalska družba. V albanski armadi ima Italija desetorico častnikov; sicer pa Italiji ni dosti za albansko vojsko.

Civilna okupacija je bila l. 1926. dovršena. L. 1913. je londonska veleposlaniška konferenca proglasila Albanijo za samostojno državo, 13 let kasneje pa je postala Albanija s pristankom Anglije italijanska kolonija.

POPLAVE OB MISSISSIPIJU.
New-Orleans, 2. maja. (Izv.) Šele sedaj, ko so razstrelili nasipe ob Mississippiju, se čuti vsa dalekosežnost poplav. Poplavljeno je ozemlje v obsegu 3100 angl. kvadratnih milj, ki ima 70.000 prebivalstva.

POLOM ITALJANSKE BANKE.
Bari, 2. maja. (Izv.) Poroča se, da je prišla v konkurz banka Marduzzi; zgube znašajo 32 milijonov lir.

Gospodarstvo

Izvoz v marcu 1927.

V mesecu marcu 1927 je znašal izvoz iz naše države 425.865 ton v vrednosti 608.4 milijonov dinarjev ali v zlatu 55.56 milijonov dinarjev napram 409.347 tonam v vrednosti 686.1 milijonov dinarjev ali v zlatu 62.67 milijonov dinarjev v marcu 1926.

V mesecu februarju 1927 je znašal izvoz samo 322.000 ton za 455.4 milijonov dinarjev. Kakor vidimo, je torej izvoz v marcu zelo narastel in, kar se tonaže tiče, tudi v razmerju z marcem lanskega leta.

Najvažnejši izvojni predmeti so bili v marcu sledeči: koroza 65.752 ton za 110.5 milijonov dinarjev, stavbni les 107.999 ton za 75.4, jajca 3952 ton za 60, živa goveda 14.507 komadov za 33.6, svinje žive 26.208 komadov za 29.3, baker surov 1400 ton za 27.5, pšenica 8938 ton za 26.6, sveže meso 916 ton za 13.1, konoplja 1916 ton za 11.8, fižol 5880 ton za 10.2 milijona dinarjev.

Skupno smo v prvih treh mesecih 1927 izvozili 1.062.005 ton za 1547.6 milijonov dinarjev ali v zlatu 141.3 milijonov dinarjev napram 1.113.041 tonam za 1767.6 milijonov dinarjev ali v zlatu za 161.5 milijonov dinarjev v prvih treh mesecih 1926. Količina izvoženega blaga je torej padla samo za 4.6 odstotkov, medtem ko je vrednost v zlatu padla za 12.5 odstotkov. To nam pojasnjuje dejstvo, da je naš izvoz prav za prav nazadoval v prvi vrsti zaradi zmanjšanja cen na svetovnih tržiščih za naše najvažnejše izvozne predmete. Posebno se iz podatkov za marec 1927 v primeri z marcem 1926 vidi, da naš izvoz prav za prav ni nazadoval, pač pa cene in s tem v zvezi gotovo tudi izkupiček od izvoza.

Za uvoz razen za januar še niso objavljeni podatki.

Znižanje cen premogu iz dravnih rudnikov. Kakor poročajo iz Belgrada, je glavno ravnanje državnih rudnikov s 1. majem t. l. znižalo ceno premogu iz dravnih rudnikov za 6 do 10% po kvaleteti.

Uradni kurzi za maj. Finančni minister je za maj odredil sledeče uradne kurze: Napoleondor Din 218.70, turška lira 247.20, angl. funt 276.20, dolar 56.85, kan. dolar 56.40, marka 13.50, zlat 6.35, šiling 8, belga 7.90, pengő 9.95, 100 franc. frankov 223, 100 švic. frankov 1.095, 100 lir 320, 100 goldinarjev 2275, 100 lejev 36.50, 100 levov 41, 100 danskih kron 1516, 100 švedskih 1520, 100 norveških 1470, 100 pezov 1000.50, 100 drahem 75, 100 Kč 168.50.

Kako se porabi 15 milijonov dolarjev ameriškega posojila? Po vestih iz Belgrada se bo porabila 15 milijonov dolarjev Blerovega posojila sledeče: 400 milijonov Din za gradbo železnic, 100 milijonov dinarjev za investicije, 50 za izplačilo starih računov, 50 za povečanje proračunskih rezervnih kreditov in 50 milijonov dinarjev za invalide.

Rok za prijavo udeležbe na letošnjem velesejmu. Rok za prijavo kot razstavljalca na letošnjem vzorčnem velesejmu od 2. do 11. julija poteče v nekaj tednih. Po zaključku prijavnega terminu razdeli sejska uprava takoj razstavne prostore. Kdor se javi kasneje, ni več siguren, da dobi ugoden prostor. Zato opozarjamo vse one tvrdke, ki se zanimajo za velesejem, da pospešijo svojo prijavo v lastnem interesu.

Poštarne zgradbe v Belgradu. Poštarna hranilnica bo finansirala zgradbo poštnega ministrstva, glavne pošte in telegrafa ter pošte na železniški postaji v Belgradu, katerih skupna vrednost znaša 120 milijonov dinarjev. — Ali poštarna hranilnica za svoje zgradbe nima denarja; kaj pa njena stavba v Ljubljani. (Op. uredn.)

Novo Meinlove podružnice v Sloveniji. Zna-na tvrdka Meinl, ki ima v Jugoslaviji že 17 podružnic (od teh 4 v Zagrebu, 3 v Belgradu, 2 v Ljubljani, 1 v Mariboru) otvori v krakem v Sloveniji 2 novi podružnici: v Celju in Ptuj (Panonska ul.).

Novo avstrijske lesne uzance. Kakor poročajo z Dunaja, bodo uveljavljene nove dunajske — avstrijske uzance za lesno trgovino 1. julija 1927.

Otvoritev zagrebškega sejma je bila v nedeljo in je bil prvega dne obisk dober. Največ interesentov je naravno poleg domačih iz Bosne in Dalmacije. Največji interes je za avtomobile.

Borza

Dne 2. maja 1927.

DENAR.

Zagreb. Berlin 13.495—13.525 (13.51), Italija 297.235—299.235 (302), London 276.20—277 (276.70) Newyork 56.75—56.95 (56.85), Praga 168.30—169.10 (168.75), Dunaj 8.005—8.035 (8.02), Curih 10.94—10.97 (10.955), Amsterdam 22.72—22.82.

Curih. Belgrad 9.13 (9.13), Italija 26.925 (27.55), London 25.2575 (25.25), Newyork 519.875 (520), Pariz 20.38 (20.37), Praga 15.40 (15.40), Dunaj 73.15 (73.17).

Dunaj. Devize: Belgrad 12.44, Kodanj 189.20, London 34.43, Milan 36.33, Newyork 708.65, Pariz 27.77, Varšava 79.23. Valute: dolarji 705.50, angleški funt 34.37, francoski frank 27.77, lir 36.30, dinar 12.42, češko-voška krona 20.96.

Praga. Devize: Lira 173.92, Zagreb 59.235, Pariz 132, London 163.37, Newyork 336.1.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Ljubljana. 7% invest. posoj. 85 bl., vojna odškodnina 340 bl., zastavni listi 20—22, kom. zadolžnice 20—22, Celjska 195—197, Ljublj. kredita 150 den., Merkantila 99—100, Praštediona 850 den., Kred. zavod 160—170, Trbovlje 480 bl., Sveže 140 den., Stavbna 55—65, Sešir 104 den.

Zagreb. 7% invest. posoj. 85—85.50, vojna odškodnina 338 zaklj., maj 340—341, junij 342—343, Hrv. esk. 96.50—97.50, Hipobanka 62—62.50, Jugobanka 94—95, Praštediona 950 zaklj., Ljublj. kredita 150 den., Sečerana 510—525, Slavonija 32—33, Trbovlje 495 zaklj., Veveč 130 den.

Dunaj. Podon-savska-jadran. 82.50, Živno 19.45, Alpine 59.85, Greinitz 6.50, Kranjska industrijska 53.00, Trbovlje 63.75, Hrv. esk. 15.20, Hipobanka 7.70, Avstr. tvornice za dušik 35.00, Gutmann 40.00, Mundus 174.00, Slavex 16.75, Slavonija 14.10.

BLAGO.

Ljubljana. Smreka — jelka: hlodi 4 m, I., II. monte 190—220, hlodi od 4 m naprej 230—250, brzozajni drogi 200—260, bordonali merk. 260—320, trami merk. 220—250, glavni-glava 260—320, tramiči 250—300, škorele kon. 10 mm monte 550—580, paral. 10 mm monte 570—600, 10 mm podmerne 550—580, kon. od 16 cm naprej 520—570, paral. od 16 cm naprej 550—590, podmerne do 15 cm 470—530, deske-plohi kon. od 16 naprej 450—500, par. od 16 cm naprej 480—540, podm. do 15 cm 320—400, madrieri 500—560, remeljni 4 m 450—530, od 4 m naprej 470—560, letve 430—480, letvice 12×24 520—600; bukev: deske-plohi nar. neobrobli. 450—500, nar. ostror. 650—900, parjeni ostror. 600—830, parj. ostror. 800—1150, testoni 440—500, favo-lete 950—1100, remeljni 700—800, letve 600—700, frizi 650—800, hlodi ja 220—250, I., II. 180—200; hrast: hlodi I. 600—900, I., II. 300—450, bordonali 1000—1400, deske-plohi neobrobli. boules 1300—1500, neobrobli. merk. 800—1100, ostror. (podnice) 1250—1400, frizi 900—1300; drva: bukova 18—23, hrastova 16—20; želez. pragi 2.60 m, 14×24, bukovi 25—33, hrastovi 45—55, bukovo oglje 100 kg 80—95, žito: pšenica: bačka 75 kg, 2—3% 345—355, ban. 75 kg 2—3% 345—355, ječmen: ozimni 300—305, letni 310—315, oves: bački 230—240, bos. orig. 210—215, koroza: bačka J 205—215, ban. J 205—215, činkvanti 270—280, ajda dom. slov. p. 330—340; moka Ogg 515—535, Og 515—535, krušna 2 480—490, 5 450—460, 6 400—420, 7 320—340 krmilna 8 190—205, otrobi drobni 180—185, debeli lusk. 205—210; tendenca za les čvrsta, za dež. pridelke neizpremenjena; zaključki les 5 vagonov.

Pregled vremena preteklega tedna.

Široka depresija, ki se je v nedeljo in ponedeljek, 24. in 25. aprila, držala nad celo Evropo, se je v naslednjih dneh umaknila prodiranju anticiklona z Atlantika in se preselila nad severoistočni del Evrope. Anticiklon je preplaval le zapadno in srednjo Evropo, v območju severnega Mediterana pa so se stvarjale nadalje sekundarne depresije. Pod vplivom teh je imela Ljubljana v prvih dneh preteklega tedna vetrovno in oblačno vreme v sredo pa dež. V četrtek pa je visok tlak te sekundarne depresije napolnil in sam prešel še na istok nad srednjo Rusijo in jugoistočno Evropo. Prinesel nam je lepo tiho vreme in v soboto smo imeli celo jutranjo meglo, ki je vedno posledica visokega tlaka. V nedeljo pa smo doživeli

prvo tako zvano »popoldansko nevihto«, ki se pojavlja navadno poleti, tudi že vlada visok tlak. Pri visokem tlaku je polnočno zagrevanje jako močno in vsled tega tudi močno izparivanje. Nastanejo živahne ascendenčne struje, ki nosijo tople zrak kvivku. Gori se zrak zopet ohladi in vsled velike množine vodenih par, je kondenzacija obilna in tako nastanejo velikanski oblaki, tako zvan »cumulo-nimbus«, ki povzročijo obilen dež in tudi električne pojave. Nedeljska nevihta se je pomikala severozapadno od Ljubljane, tako da smo prišli izven njenega centralnega območja.

Sport

Nogometne tekme. Poročilo o tekmah Ilirija-Hermes in Primorje: Sloven prinesemo jutri. Rezultat »na papirju« se glasi 2 : 4 in 4 : 4.

S. D. RAPID : S. K. ATLETIKI 6 : 2, 2 : 2

Semifinalna prvenstvena tekma je končala s pričakovano zmago Rapida. Od dežja precej razmočen teren je precej škodoval igri. V prvem polčasu je bila igra še dokaj lepa, ker so Atletiki stalno napadali Rapida. Posrečilo se jim je koj v začetku doseči 2 uspeha, tako da so vodili z 2 : 0. Šele nato se Rapid znašel, vendar se je moral v prvem polčasu zadovoljiti z izenačenjem. V drugem polčasu je igra padla za cel razred. Blato in luže so onemogočile vsako lepo igro. Rapid je že v prvih minutah drugega polčasa dosegel tretji gol. Atletiki so obupno in uspešno branili. Šele po dolgem in neprestanem obleganju doseže Rapid četrti, koj za tem pa peti in šesti gol. Zadnji je bil očiten off side. Diktirano enajstmetrovko je vratar Atletikov, ki je njihov najboljši mož, ubranil. Sodil je g. Kramarič dobro.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani, 2. maja 1927.

Višina barometra 308.8 mm

Opazovanja	Baro-meter	Toplota v C°	Rel. vlažn. v %	Veter in brzina v m	Oblač-nost 0—10	Vrsta padavin		Vreme	Tem-p. v t. št.	Tem-p. v n. št.
						ob opazovanju	v mm za 7h			
Ljubljana (dvorec)	7	763.6	12.5	88	NE 2	7			19.8	11.4
	8									
	14	762.0	19.2	61	S 8	7				
	21	763.2	16.6	65	SW 1	8				
Maribor		764.1	13.0	97	NE 5	7	nevihta	3	21	9
Zagreb		763.7	14.0	81	W 2	9			21	12
Belgrad	8	761.4	20.0	64	ESE 2	2			28	15
Sarajevo		761.8	17.0	52	mirno	0			26	13
Škoplje		761.6	18.0	63	SE 1	4			26	10
Dubrovnik		761.2	18.0	57.	E 1	1			19	14
Praga		766.7	7.0	—	ENE 6	10	nev hta	3	9	0
Split	7	761.0	19.0	41	ENE 1	0			23	16

Najvišje temperature veljajo za prejšnji dan, razven ljubljanske.

Barometer je reduciran na morsk gladino. — Visoki zračni tlak (barometer nad 765 mm) prinaša navadno lepo, nizki (pod 755 mm) pa padavinsko vreme. Barometer v mejah od 755 do 765 mm naznanja v glavnem spremenljivo vreme.

Dunajska vremenska napoved za torek, 3. maja: Vreme še ni stalno; zaenkrat bo še lepo in nekoliko topleje.

Piporocajte

naš list ob vsaki dani priliki. Piporocajte tudi njegov oglasni del.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš iskreno ljubljani soprog, preskrbni oče, stric, svak in hrat, gospod

Drago Gabriel

višji činovnik drž. žel. v pokoju in hišni posestnik

danes ob 17. uri v 54. letu starosti, po daljšem, mukepolnem trpljenju izdihnil svojo blago dušo. — Pogreb predragega, nepozabnega pokojnika bo v sredo, dne 4. maja, ob 16. uri iz hiše žalosti št. 76 na domače pokopališče. — Sv. maše zadušnice za blagim pokojnikom se bodo brale v farni cerkvi v Borovnici.

Borovnica, dne 2. maja 1927.

Globoko žalujoči:

Antonija Gabriel, soproga; Drago, Zora, Stane, otroci.
- Rodbine: Lušicky, Frole, Perne, Medica, Lavrenčič.

Sven Elvestad: 23 Mož, ki je oropal mesto.

»Rad bi zaenkrat dobil svojo sodavico,« je rekel Krag. »Pogovor z vami se mi ne zdi ravno preveč zabaven.« Natakar je vstopil in Krag mu je nekaj naročil, nakar je natakar spet odšel. Kmalu se je vrnil s steklenicami in kozarci in postavil vse na mizo.

Takoj je stopil za rdečelasca ter ga prijel za roke rekoč: »Dovolite, dragi gospod!« Zavil mu je roke na hrbet, nekaj je tlesnilo in mož je bil vklenjen. Sedaj je novi natakar vprašaje pogledal Asbjörna Kraga, ki mu je samo mignil naj gre.

Načelnik in Krag sta ostala sama z rdečelascem, ki pa za čudo ni bil prav nič osupel ali razjarjen zaradi tega, da so ga tako nepričakovano vklenili. Šalil se je in smejal celo. Trdil je pa, da se čudi. »Kakšno nesporazumljenje!« je vzkliknil. »Sedaj je šlo vaše pohištvo rakom žvižgat, gospod policijski načelnik.«

»Ne trudite se, da bi naju še dalje plašili,« mu je dejal Krag. »Zdaj, ko sva vas za dolgo časa, kakor upam, ločila od vaših tovarišev, vam smem zaupati, da se je tola že izdala.«

»Res!« je ušlo vklenjenemu. »Morda smem vprašati, kdaj so se izdali moji prijatelji. Mogoče danes ponoči na Drammenskem potu, ko so bili pijani?«

Asbjörn Krag je zapazil zvijačo in se ji ljubeznivo nasmehnil. »Ne,« je odvrnil, »tedaj še nisem vedel ničesar. Toda že takrat sem sklenil, odzvati se povabilu in priti sem v hotel Continental, četudi še nisem slutil, kaj tiči za vsem tem. Toda že danes ob devetih dopoldne sem vse razumel.«

»Potem ste imeli ugodno noč.«

»Gotovo, posebno potem, ko me je bil neki go-spod tat sam pripeljal v avtomobilu domov.«

Tako načelnik kakor Krag sta zapazila, da so se te besede rdečelasca močno dojmile. Zdrznil se je.

»Tako vidite,« je nadaljeval Krag, »da danes ponoči nisem mnogo spal. Najprej sem moral spremilit avto nazaj v mesto —kar je bilo precej naporno, ker sem moral viseti zadaj, sredi bencinovega smradu. Toda nisem godrnjal, ker sem na ta način nekoliko spoznal, kako delate in kakšni so vaši načrti.«

»Tudi, kakšni so naši načrti?« je vprašal rdečelasec porogljivo.

»Tudi to!« je odgovoril Krag. »Saj vidite na primer, da sem se danes že precej pripravil. In kar zaveda druge načrte, vem, dragi gospod da so vas izbrali za žrtev.«

»Kako?« Rdečelasec se je očitno čimdalje bolj čudil.

»Žrtvovali so vas. Mar naj še več povem? O vaših tovariših ali boljše: tatovih. Imate vsemogočnega, vsevednega glavarja in zapovednika. Za danes je pripravil lepo novo lopovščino. Načrt je v osnovi od sile drzen, toda ravno zato bi se znal ponesrečiti. Udar se more namreč samo izvršiti v slučaju, ako med tretjo in četrto uro ni v pisarni na redarstvu načelnika in mene. Zato so vprizorili ta sestanek in zato so vas izbrali za žrtev, kot človeka, ki ga najlažje pogrešajo. To je pa tudi vzrok, zakaj naš sestanek ni tako zanimiv, kakor bi kdo utegnil pričakovati!«

Rdečelasčeva osuplost je naraščala, čimdalje je poslušal. Njegov obraz je dokazoval dovolj, da je Krag govoril resnico. »Recimo, da je res tako,« je rekel, »vendar ne veste mnogo.«

»Vem še več. Pojdite od vrat!« je ukazal Krag nenadoma »nimam rad, da dajete za glavo znamenja. Mislim, da ste sporazumljeni še z več drugimi tu v hiši. Kakor pa vidite, sem tudi jaz razpostavil svoje ljudi.«

Sedaj se je obrnil Krag k policijskemu načelniku, pogledal na uro in mu rekel: »Mislim, da je čas prešel. Zdaj je štiri. Ako telefonirate v svojo pisarno, boste zvedeli dobre novice.«

Načelnik je prijel za telefon.

»Vprašajte dnevnega stražnika,« je dejal Krag, »kdaj ste zapustili pisarno!«

»Kako? To je čudno vprašanje. Odšel sem pred dobro uro.«

»Vprašajte kljub temu!«

Načelnik je pozvonil in poklical dnevnega stražnika. »Gospod Evendsen,« je dejal, »morda ste si zapomnili, koliko je bila ura, ko sem zapustil pisarno?«

Odgovor, ki ga je prejel, ga je silno iznenadil. Odložil je slušalo.

»Kaj je odgovoril?« je vprašal smehljaje se Krag.

»Pravi, da sem odšel skozi vrata pravkar, pred petimi minutami.«

Ze med telefoniranjem, posebno pa pri zadnjih besedah, ki sta jih spregovorila med sabo načelnik in Krag, se je polastila rdečelasca silna razburjenost. Nemirno se je premikal na stolu sem ter tja in očitno je bilo, da bi najrajši zbežal. Kljub temu je bil pa vendar načelnik najbolj osupel. Z roko je še vedno držal telefon, prsti so se mu rahlo tresli, jezno in iznenadeno so mu žarele oči.

Pogledal je Kraga in vprašal: »Ali želite, da bo naju ta pobalin še dalje vodil za nos?«

Krag se je smehljal. »Razumem, da se lahko jezite,« je odgovoril, »vendar se mi stanje ne zdi povsem brezupno. Priznati morate, da je vsaj zabavno.«

»Toda v tem ko presedava tukaj in straživa tega rdečelasca malopridnika, se sprehaja brzkone po mestu neki človek v moji podobi. Ali ne veste, da je to nevarno?«

»Priznam,« je odvrnil Krag, »toda brez nevarnosti ne bomo ničesar dosegli.«

»In sedaj ste naročili še pijačo. Ali mislite, da se bova utegnila muditi še s tem?«

»Da, rad bi se okrepečal. Delam že od osmih.«

»Včeraj zvečer?«

Piporocamo LJUDSKO KNJIZNICO (jugoslovanska knjigarna v Ljubljani): 19. zv. I. O. Curwood, Kazan, volfiš pes. Kamdski roman. 18 Din. vezan 30 Din. — 20. zv. Ed. About, Kralj gora. 18 Din. vezan 30 Din. — 21. zv. H. R. Haggard, Jutranja zvezda. 30 Din. vez. 40 Din. — 22. zv. Otoka kapitana Granta. Popolovanje okoli sveta. Roman v treh delih. 48 Din. vez. 58 Din.

BOGATA ZVEZA.

Angleška nogometna zveza (F. A. - Football Association) je imela leta 1919., ko je bilo treba sportno delovanje obnoviti, prazne blagajne. Zvezi pripadajoči klubi so imeli nerazveseljivo, a neložljivo potrebno nalogo, da so blagajne napolnili. In danes plava zveza v denarju. Čeprav se morajo nekateri klubi boriti z denarnimi težkocami. Saj je to isto kot bogata občina in obubožani posamezni posestniki. Spričo tega velikega bogastva je zveza sklenila, da bo klube, ki jo sestavljajo in financirajo, po možnosti denarno podprla. Na zadnji predsedstveni seji je finančni odbor predlagal, da se klubom prve in druge lige opusti petodstotna oddaja dohodkov tekem. To je že velik znesek. Deležni so spričo sestave angleškega nogometa te ugodnosti zlasti manjši klubi, dočim za večje, denarno krepkeje, ne pride v poštev. Ko bodo na ta način šibkejši klubi vsaj deloma ozdravljeni, mislijo na nadaljnjo pomoč, v drugi obliki. Seveda, če je klub tako močen, da pride v finalne tekme pokala, potem mu pač vsega tega treba ni. Saj gleda zaključne boje povprečno 20.000 do 40.000 gledavcev, končni boj pa, kakor vemo, neštete množice. Da je lov za dobrimi igralci zato prav hud, si lahko predstavljamo. Vendar se pa vrši lov na Angleskem v dostojni obliki, vsaj na zunaj; je pa zato tembolj srdit in trdovraten. V Ameriki smo pa videli, da je lov javen in odkrit, brez ozira; vsote pa velikanske. Zlasti v baseballu dosežejo vsote bajne višine; pisali smo že, da zaslužijo igralci včasih na leto po več milijonov dinarjev.

Glasba

Vijolinski koncert Vide Jerajeva. V petek, dne 6. maja t. l. ob 20 se vrši v Filharmonični dvorani vijolinski koncert slovenske umetnice gđe. Vide Jerajeve. Na tem koncertu pa sodeluje tudi ga. Fančič Cadež (sopran) in pianist dr. Danilo Svára, ki spremlja tako virtuozno Jerajeva kakor tudi koncertno pevko go. Cadežovo na klavirju. Gdč. Jerajeva si je izbrala za ta svoj prvi javni nastop v Ljubljani v vsakem pogledu izredno težko Beethovno delo, znano pod imenom »Kreutzerjeva sonata«. Dalje igra sonato v A-duru za vijolino in klavir delo francoskega komponista Fauréa in pa nekatero krajše stvari skladatelja Blocha. Radi pestrosti spreda sodeluje na tem koncertu tudi ga. Fančič Cadeževa s svojim lepim dramatičnim sopranom. Ga. Cadeževa poteka iz priznane Beethove šole, ki nam je dala nekaj že prav dobrih pevcev in pevk. Zapoje romanco iz opere Zidinja in pa Verdijevo arijo Amelije iz opere Ples v maskah. Oba spremlja na klavirju kapelnik dr. Danilo Svára, ki je znan kot eden najboljših naših pianistov. Predprodaja v Matični knjigarni.

Na slavnostnem večeru Akademije znanosti in umetnosti in Narodne galerije v Ljubljani, ki se bo vršil v ponedeljek, dne 9. maja v Unionski dvorani, nastopita poleg najboljših slovenskih pevcev, poleg go. Pavle Lovšetove in g. Julija Betetta prvak ljubljanske drame g. Ivan Levár in pa orkestralno društvo Glasbene Matice v Ljubljani pod vodstvom dirigentov Adamiča in Škerjanca. Orkestralno društvo si je izbralo za ta svoj nastop izkjučno le orkestralna dela naše literature, in sicer eno Mihevcovo, dve Škerjančevi in pa dve Adamičevi skladbi. Predvsem opozorjamo na Škerjančovo overturo k operi »Mlada Breda«. To overturo je dovršil brez dvoma eden naših najnadarjenjših komponistov L. M. Škerjanec 1925, vendar jo je tekom lanskega leta še v oblikovnem in instrumentalnem oziru v marsičem izpopolnil in v tej predelavi se bo prvokrat izvajala na ponedeljkovem slavnostnem koncertu. Delo je impresivistično in v instrumentalnem oziru predhodno delo njegovega koncerta za veliki orkester, ki ga te dni izvajajo tudi zagrebški simfoniki na koncertu v Zagrebu. O ostalih točkah prihodnjic. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni.

Knjige in revije

»Mladikac. Vsebinska V. številka; Malešič, Ziva voda. O gobavosti. Lichtenberger-Ovca, Moj mali Hlaček. Dr. Plečnik, Dobri znanci s ceste. Bračun, Skoz drn in strn. Orzcy-Poljanec, Za Cezarja. Inž. Jeglič, Naše prijateljice. — Pesmi: Fr. Pogačnik, Narcize. J. Pogačnik, Plahneče lise. Pucelj, Majnikova, Trda lepota. Koritnik, Tiho tone v noč... Sr. Kosovel, Jutro na Krasu, Pogovor. Krajinar, V setvi. — Slike: Bonpard, Pred Marijo. Thoma, Pomlad. T. Kralj, Sv. Francišek in ptičke. Bele ovčke. Slon. — Pisano polje: J. Šedivý, Belorusi. Drobline. Nove knjige. Pomenki. Naše slike. Koštilál, O priimkih. Sadjarski paberki. Mati. Gospodarstvo. Kosmetika. Moda. Kuharica. Sale in uganke.

»Glasnik Srca Jezusovega« 5. šte. (majska): Ogledalo krščanskih družin (V. Kopatin) s sliko; Mesečni zaščitnik: Marija Pomočnica (24. maja); — Marija — pot k Jezusu v presv. zakramentu (dr. Zagar); — Proslave mladinskih zaščitnikov; — Slika naše ljube Gospe; — Pisma o notranjem življenju (12. pismo — Marija, Fr. Tomc); — Častimo Slomška! — Pesem: Majnik poje (M. Elizabeta O. S. M.); moč lepega zgleda. — Po Jezusu ves naš uspeh (premišljevanje). Poročilo iz »Doma duhovnih vaj«. Tečaj duhovnih vaj do julija 1927. — »Apostolstvo mož«, Rudolf Kleindienst — vzor moža; — »Apostolstvo molitve«, kaj hoče apostolstvo molitve? (Iv. Zoré); — Sv. Marijeta Ulakok (Jak. Šolar) s sliko. — »Posvetitev družin presv. Srca«. Na delo za 2. Zlato knjigo, Pomen družinske posvetitve. — Polet po katoliškem svetu. Dopisi. Slovestvo. Zahvale. — Glasnik Srca Jezusovega stane letno 15 Din, naroča se pri Upravi Glasnika, Ljubljana, Zrinjskega 9.

Zobni atelje

Pavla Marija Kocjančič

LJUBLJANA :: Dunajska cesta št. 29 zopet odprt.

Naznanilo.

Kdor želi imeti najmoderneje in najceneje proslukane sobe in druga spadajoča dela k tej stroki, naj se obraca samo na našo novo otvorenjo tvrdko. Delo točno in trpežno. Cene konkurenčne in solidne. Vsak se lahko prepriča. Se priporočava Viktor URBAR komp. Maks RAZINGER soboslikarja in pleskarja JESENICE — Kurja vas št. 163 — Gorenjsko.

Slovenska kuharica. Priredila S. M. Felicita Kalinšek. Vsestransko spopolnjena izdaja z mnogimi slikami v besedilu in 33 umetniškimi prilogami v naravnih barvah (193 barvnih slik). Elegantno vezana 160 Din. Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

MALI OGLASI. Vsaka drobna vrstica 1.50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 3 ali 5 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo više. Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo.

Službe iščejo. Vrtnar, samec, pošten, veče vseh vrtnarskih del, išče službo kot hišnik, vratar ali kaj podobnega. — Ponudbe na upravo pod: Vrtnar 3422.

Kdo kupi? KROMPIR. zdrav, prebran — nekaj važenov, ima še za oddati »KMETIJSKA ZADRUGA« V PTUJU.

KRATEK KLAVIR. črn, zaradi selitve ceno prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 3409.

Proste službe. Služba cerkvenika in organista. se razpisuje v prijaznem kraju na Gorenjskem. — Prednost imajo Cecilijanci, zlasti če znajo kako obrt. Pojasnila in upravi »Slovenca« pod št. 3414.

šivalni stroj. za krojače, čisto nov, fin, in nekaj zlatih in srebrnih predmetov, vse pod ceno napredaj. — Naslov pove uprava lista pod št. 3436.

Koruzo za krmo. oddaja najceneje veletrgovina Iža in oke A. VOLK, Ljubljana Resljeva cesta št. 24.

Postranski zaslužek. dobi — kdor prevzame službo KING - operaterja na deželi. Naslov pove uprava pod št. 3293.

MOTORNO KOLO. 2 PS. zaradi bolezni za 4500 Din napredaj. — Ižanska cesta 27. 3367

MORSKO KOPALIŠČE. HOTEL ROKAN SELCE. 50 sob v samem hotelu! Informacije daje lastnik AL. BERÁNEK.

Slugo. ki je izučen nizar ali zidar, sprejemem. — Ponudbe na upravo lista pod št. 3417.

STANOVANJE. obstoječe iz 2 sob, kuhinje in pritlikin v Ljubljani, iščem za takoj. — Ponudbe poslati upravi »Slovenca« pod: »Zdravo stanovanje«. 3428

TRSTJE ZA STROPE. naročite le pri: JOS. R. PUN, LJUBLJANA, Graška ulica. katera edina izdeluje isto iz najboljšega materiala, močno pleteno s pobakreno žico. — Dobavlja vsako množino najceneje.

Preprodaja. Opremljeno SOBO s poscb. vhodom, takoj oddam. Novi Vodmat 62.

Helena Praznik. v nedeljo dne 1. maja ob četrni na sedem po kratki in mučni bolezni, previdena s tolažili svete vere, boguvdano preminula. — Zemski ostanki drage pokojnice se bodo v torek 3. maja prepeljali iz mrtvašnice starega mestnega pokopališča v Mariboru v Spod. Polskavo in ob 16. uri položili v rodbinsko grobnico na ondodnem pokopališču. — Sveta zadušna maša se bo brala v sredo 4. maja ob 7. uri v župni cerkvi v Spodnji Polskavi. Maribor - Spodnja Polskava, dne 2. maja 1927. Brez posebnega obvestila.

10 odstotkov popusta! ki se Vam izplača takoj, v gotovini ali v blagu, kakor želite. Izrabite to ugodno priliko, ki traja samo od 1. maja do 1. junija v manufaktur. trgovini J. PREAC, MARIBOR Glavni trg št. 13.

Vrtajem. Knjigoveznica. z vsem inventarjem, se odda v najem. - Naslov v upravi lista pod št. 3368.

Posesiva. Hišo enonadstrop., gostilna z obsežnim gospodar. poslopijem, velik sadni in zelenjad. vrt. Prometna točka za vsakovrstnega trgovca ali industrijca. Kraina solčna lega na drž. cesti v trgu na Dolenjskem - ugodno napredaj. Naslov v upravi pod »Elektrika št. 3396«.

Karl Hrastrnik naznanja v svojem imenu in v imenu svoje nečakinje MARICE PRAZNIK, kakor tudi v imenu svojih bratov in sestra ter ostalih sorodnikov globoko potrtužno vest, da je njegova iskreno ljubljena sestra ozir. srčno dobra mati, svakinja in teta, gospa

Kdo prodaja. Vsaokvrstno zlato kupuje po najvišjih cenah Černe, juvelir, Ljubljana Wolfova ulica št. 3

Registrirna blagajna (999.99), rabljena, dobro ohranjena, se kupi. - Ponudbe z navedbo cene upravi »Slovenca« pod šifro »Blagajna« št. 3435.

Zahvala. Ob smrti našega nepozabnega soproga, očeta, starega očeta in strica, Kaspar Gašperina se zahvaljujemo vsem, ki so sočustvovali z nami v dnevih bridke izgube blagopokojnika in ga spemili k večnemu počitku. Iskrena zahvala prečastiti duhovščini, vsem darovalcem cvetja, slav. učiteljskemu zboru za ginljivo petje in vsem onim, ki so prihтели iz Višnje gore, Kroke, Podnarta, Starega trga in Loza na zadnjo pot. Ljubljana, dne 2. maja 1927. Zalujoče rodbine: Gašperin, Dr. Šorli, Koban — in vsi sorodniki.

Zobni atelje. Viktor URBAR komp. Maks RAZINGER soboslikarja in pleskarja JESENICE — Kurja vas št. 163 — Gorenjsko.

Zahvala. Ob smrti našega nepozabnega soproga, očeta, starega očeta in strica, Kaspar Gašperina se zahvaljujemo vsem, ki so sočustvovali z nami v dnevih bridke izgube blagopokojnika in ga spemili k večnemu počitku. Iskrena zahvala prečastiti duhovščini, vsem darovalcem cvetja, slav. učiteljskemu zboru za ginljivo petje in vsem onim, ki so prihтели iz Višnje gore, Kroke, Podnarta, Starega trga in Loza na zadnjo pot. Ljubljana, dne 2. maja 1927. Zalujoče rodbine: Gašperin, Dr. Šorli, Koban — in vsi sorodniki.

Zahvala. Ob smrti našega nepozabnega soproga, očeta, starega očeta in strica, Kaspar Gašperina se zahvaljujemo vsem, ki so sočustvovali z nami v dnevih bridke izgube blagopokojnika in ga spemili k večnemu počitku. Iskrena zahvala prečastiti duhovščini, vsem darovalcem cvetja, slav. učiteljskemu zboru za ginljivo petje in vsem onim, ki so prihтели iz Višnje gore, Kroke, Podnarta, Starega trga in Loza na zadnjo pot. Ljubljana, dne 2. maja 1927. Zalujoče rodbine: Gašperin, Dr. Šorli, Koban — in vsi sorodniki.

Neutrujeni veseli kadar so Palma pete na čevljih. D. Kaleničenko. kakor tudi ostali trpeči na živčnih in artriških boleznih, tem potom Vam javljamo nov naslov gospoda Miloša Markoviča — Beograd, Katičeva ulica št. 1. — Na ta naslov se treba obračati v zadevi »KALEFLUIDA«, kakor tudi za poučno brošuro z zdravniškimi ocenami in pismi bolnikov samih o delovanju »KALEFLUIDA«, ki se pošlje vsakomur brezplačno.

Posebni oddelek za gospode. Klobuki, Perilo, Kravate, Modne, Polprelačine, Pletenine, Palice, Dežniki, i. t. d. D. Sinkovec nal. K. Soss. Ljubljana, Mesni trg.

Advokat v Beogradu Dr. Joža Ravnik. Je preselil svojo odvetniško pisarno v Kneginje Ljubice ulico št. 7/II.

Trgovcem in industrijcem. sporočamo, da bo izšla 5. maja v Ljubljani slovenska, bogato ilustrirana REVILJA »RAZGLEDAKI« ki bo vsled zanimive vsebine vzbudila v vseh slojih največje zanimanje. Oglasi v »Razgledu« bodo imeli stalen učinek, ker se bo isti hranil in vezal v letnike. Kdor hoče najti torej odjemalce v najširših krogih, naj se posluži »RAZGLEDAKI« in naj vpslje naročilo čimpreje, ker imamo le še malo prostora na razpolago. — Uprava »Razgleda« Ljubljana, Selenburgova ulica 7, II. nadst.

ORIENT D. N. Z. LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA 14 poleg trgovine Schneider & Verovšek. oimate in suhe barve, lake, firme, terpentini, prašno olje, ter vse slikarske in pleskarske potrebščine pri tvirki

ZOLCNI KAMENKI. Interesantno brašuro o uspešnem zdravljenju zolčnih kamnov. Vam pošlje brezplačno lekarna pri Odrašeniku Praga II. Všeohradská tř. Pišite ako!